

Årsmelding 2015

Innholdsfortegnelse

DEL 1 – Rådmannens kommentar	3
DEL 2 – Politisk og administrativ organisering	4
Politisk organisering	4
Administrativ organisering:.....	5
DEL 3 – Oppnådde resultater i forhold til kommuneplanen.....	11
DEL 4 – Økonomiske nøkkeltall og hovedtallsanalyse	12
Finansresultatet, likviditet og lånegjeld.....	16
Driftsresultat og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk.....	17
DEL 5 – Samfunnsutvikling.....	19
DEL 6 – Rapport fra enhetene	24
RESULTATENHET 10: POLITISK.....	24
RESULTATENHET 11: RÅDMANNSKONTORET	25
RESULTATENHET 12: ØKONOMIENHETEN	26
RESULTATENHET 13: SERVICETORGET.....	27
RESULTATENHET 20: OPPVEKSTKONTORET	28
RESULTATENHET 21: IVELAND SKOLE.....	29
RESULTATENHET 22: VATNESTRØM OPPVEKSTSENTER	30
RESULTATENHET 23: SKAIÅ BARNEHAGE	31
RESULTATENHET 30: PLEIE- OG OMSORG	32
RESULTATENHET 31: NAV-KOMMUNE (SOSIAL).....	34
RESULTATENHET 32: HELSEAVDELINGEN	36
RESULTATENHET 40: KULTURENHETEN.....	37
• Planlegge å gjennomføre «Ivelandsdagene 2016» i samarbeid med kulturgruppa og andre bidragsytere	37
• Vurdere en oppgradering av nye facebook-sider og videreutvikle dagens gode hjemmesider. .	37
RESULTATENHET 60: DRIFT OG UTVIKLING.....	38
Del 7 – Investeringer	40

DEL 1 – Rådmannens kommentar

Folketallsutvikling

Iveland kommunes målsetting om økt antall innbyggere er et viktig mål for positiv utvikling, og målet om en «Befolkningsøkning over landsgjennomsnittet» er nødvendig. Arbeidet med å øke antallet innbyggere gjennomføres ved å ha gode tjenestetilbud, utvikle gode boforhold, stimulere lokal næringsutvikling, samt utnytte synergien av godt samarbeid. Innbyggertallet har ligget stabilt på over 1 300 innbyggere de siste årene, og Iveland hadde i snitt 1 317 innbyggere gjennom 2015. Det er nødvendig med fortsatt vekst og begrense utflyttingen. Kommunen har også i 2015 mottatt nye innbygger som flykninger, som er et viktig samfunnsbidrag.

Tilfredsstillende økonomisk resultat

Iveland kommune har et positivt netto driftsresultat på 2,5 mill. kr. Regnskapet viser totale driftsinntekter på 138 mill. kr, og driftsutgifter på 147 mill. kr. Bruttodriftsresultat ble negativt med 9,3 mill. kr. Netto finansinntekter ble på 5,9 mill. kr og består av finansinntekter på 9,4 mill. kr og finansutgifter på 3,5 mill. kr. Netto driftsresultat tilsvarer 1,8 % av driftsinntektene og er bra. Driftsutgiftene i 2015 preges av høy aktivitet. Enheten hadde et mindre forbruk på 3,2 mill. kr som viser bevissthet ift driften. Det ble investert for 44,7 mill. kr.

God kvalitet og stor produksjon

Kvaliteten i tjenestetilbudet vurderes som god. Enhetene har fokus på kvalitet og tilgjengelighet, samt på dimensjonering av personalressursene ift de enkelte tjenestene. Kommunen har hatt høy tjenesteproduksjon i 2015, og har effektivert de fleste politiske og sentralt initierte oppgavene. Det har vært fokus på ressurseffektiv drift samtidig har man vært bevisst på at tjenesteproduksjonens kvalitet og kvantitet opprettholdes som forventet. Barnehagedekningen er god, man gjennomførte i 2015 ytterligere tilpasninger som økte tilbudet. PLO har på en meget tilfredsstillende måte gjennomført nødvendige endringer og tiltak for å møte nye utfordringer. Kommunen er aktiv i samarbeid om etablering av et IKT selskap i Knutepunkt Sørlandet. Sosiale utfordringer blant innbyggerne har medført økt brukerkontakt, ressursbruk og tiltaksbruk. Kommunen bosatte flere nye flykninger. Utviklingen av Åkle har også gitt positiv effekt i 2015, og er viktig for samfunnsutviklingen. Kommunen igangsatte to nye bygge- og investeringsprosjekter, Bygdeheimen og Iveland skole. Skolen har også i 2015 vist stor fleksibilitet og drevet en god skole i midlertidige lokaler. Det har vært høy tjenesteproduksjon ved alle enheter. Som medeierne i IKS'ene har man hatt fokus på at IKS'ene skulle utvikle seg i eiernes interesse.

Dyktige ansatte og politikere

Tjenestekvaliteten og gjennomføringsevnen er viktig for veksten i Iveland kommune. Jeg vil berømme både ansatte og tillitsvalgte for godt samarbeid, god innsats, løsningsfokus og høy grad av budsjettlojalitet. Man har hatt et noe høyere sykevære i 2015 enn planlagt og de siste årene. Nærværarbeidet er viktig i den tiden vi er inne i med tanker på kommunereformen og lav økonomiske vekst for kommunen. Samarbeidet mellom kommunestyret og administrasjonen fungerer meget godt og er viktig for den helhetlige utviklingen.

Videre utvikling

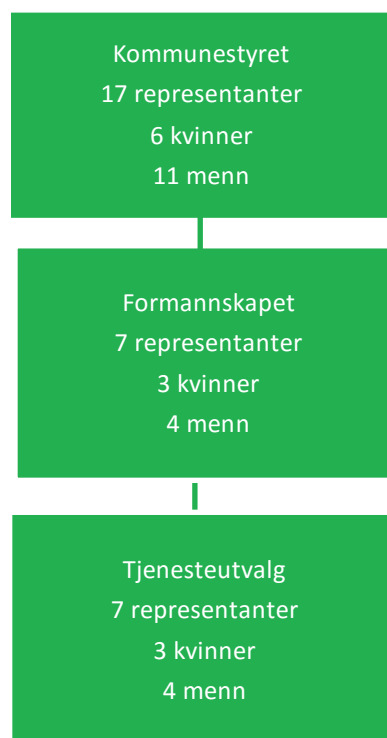
Iveland står foran en spennende epoke. Kommunens framtid har hatt kommet mer fram i 2015 under arbeidet med kommunereformen. Befolkningsutviklingen de kommende årene avhenger i stor grad av hvordan Iveland blir oppfattet som kommune, eller som en del av en ny kommune. Tilbudene på boligtomter og boligområder er gode, Åkle utvikles med nye tilbud. Videreutviklingen av bygdeheimen, skolene og barnehagene, samt vedlikeholde og energiøkonomisering vil ha fokus. Kommunen har de siste årene jobbet mye med helheten i kommunen, det være seg utdanning, folkehelse og stedsutvikling. I 2016 vil man jobbe videre med å tilpasse driftsutgiftene til driftsinntektene, samt utnytte ny teknologi ift brukernes behov og fortsatt ressurseffektiv drift. Kommunereformen og valget kommunes vei videre er helt avgjørende for hvordan kommune vil utvikle seg da det nye inntektssystemet vi kunne påvirke kommunes utvikling merkbart. Kommunen vil i løpet av de neste årene fullføre flere store samfunnsnyttige prosjekter.

Iveland 18. mai 2016
Sten Albert Reisænen
Rådmann

DEL 2 – Politisk og administrativ organisering

Iveland kommune har fokus på å tilrettelegge for jevn kjønns- og alderssammensetning i de politiske utvalgene og innenfor de administrative stillingene. Det er også viktig for utviklingen i kommunen at politiske vedtak blir iverksatt og gjennomført i henhold til vedtakene.

Politisk organisering

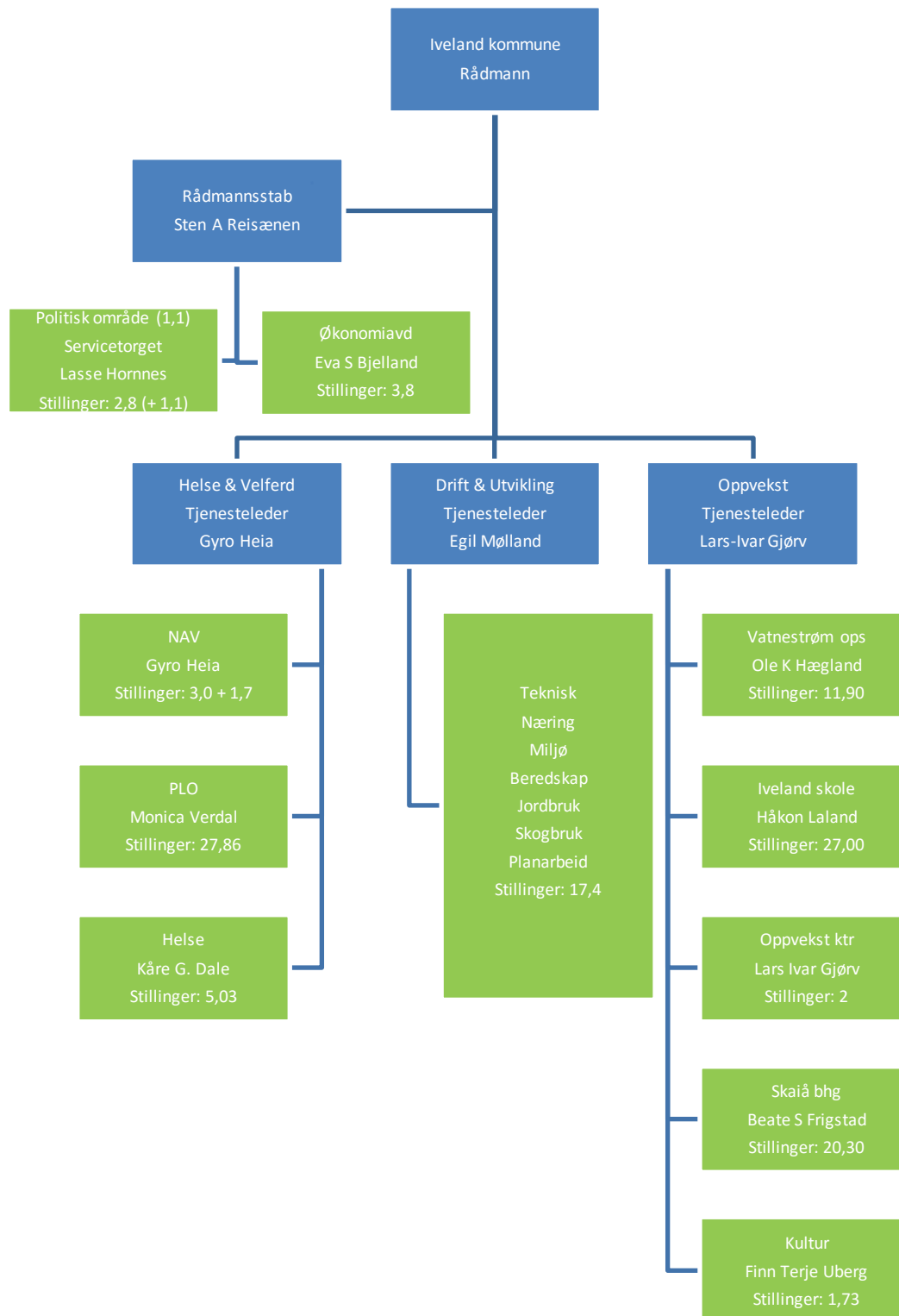
Politiske møter og saker i 2015

Utvalg	Antall møter		Antall saker	
	2014	2015	2014	2015
Kommunestyret	9	9	77	77
Formannskapet	11	8	54	21
Levekårsutvalget	7	5	39	19
Teknisk utvalg	8	5	58	22
Tjenesteutvalg		1		8
Administrasjonsutvalget	4	4	8	5
SUM	39	32	236	152

Levekårsutvalget og Teknisk utvalg ble slått sammen til Tjenesteutvalg etter kommunevalget høsten 2015.

Administrasjonen gjennomfører jenvlig oppfølging og statussjekk i forhold til om vedtak er igangsatt og fullført. Den politiske ledelsen får statusrapporter slik at de kan følge dette opp, og informere om status og framdrift i til de politiske partiene.

Administrativ organisering:

Enhetsledere og Rådmann

Ledere	Kvinner	Menn
12	4	8

Avdelingsledere, Pedagogiske ledere og Inspektør

Andre ledere	Kvinner	Menn
14	12	2

11 av 12 enhetsledere har full stilling. Blant de andre ledere er det noen som har redusert stilling.

Tjenesteytingen i Iveland kommune organisert i fire tjenesteområder:

Tjenesteområde:	Tjenester og løpende oppgaver:	Omfatter bl.a. enhet:	Antall stillinger grunnbemanning:
Rådmannens stab	Regnskap, lønn, skatteoppkrever, servicetorg, personal- og arbeidsgiveroppgaver, rekruttering, innkjøp, politisk sekretariat, arkiv.	Rådmannen Politisk område Økonomiavdelingen Servicetorg	1,00 1,10 3,80 2,80
Helse og velferd	Nav sosial, pleie- og omsorg (inkludert bl.a. hjemmesykepleie og Bygdeheimen), kommunelege, legetjeneste, helsesøsterjeneste, jordmortjeneste, psykiatritjeneste, fysioterapi, Husbankens ordninger, støttekontaktordningen, flykningetjeneste, rus, mv	Pleie og omsorg Nav sosial Helse	27,86 3,00 5,03
Drift og utvikling	Forvaltning, drift og vedlikehold av bygg og anlegg for vann og avløp. Kommunale veger og grøntanlegg. Samfunns- og næringsutvikling. Kart og oppmåling. Landbruk. Geologi. Samfunnssikkerhet og beredskap. Planarbeid.	Drift og utvikling	17,40
Oppvekst	Barnevern, skoler, barnehager, kultur, bibliotek, kulturskole, informasjon, ulike forebyggende tiltak blant barn og unge, PP-tjenesten, voksenopplæring, bevillingssaker, sekretariat for Kvalifisert for framtida, ulike prosjekt mv.	Oppvekst Skaiå barnehage Vatnestrøm Oppvekstsenter Iveland skole Kultur/informasjon	2,00 21,60 11,90 27,00 1,73

Ledere for de enkelte tjenesteområder og enheter er ved inngangen til 2016 følgende:

Rådmann	Tjenesteområde	Tjenesteleder	Enhet	Enhetsleder
Sten Albert Reisænen				
	Helse og Velferd	Gyro Heia	Nav sosial Pleie og omsorg Helse	Gyro Heia Bianka Gemballa Kåre Gjermund Dale
	Rådmannens stab	Sten Albert Reisænen	Servicetorg Økonomienheten	Lasse Hornnes Eva Synnøve Bjelland
	Drift og utvikling	Egil Mølland	Drift og utvikling	Egil Mølland
	Oppvekst	Lars-Ivar Gjørsv	Oppvekstkontoret Skaiå barnehage Iveland skole og Vatnestrøm oppvekstsenter Kultur og informasjon	Lars-Ivar Gjørsv Beate Stømne Frigstad Håkon Laland Ole Kristen Hægeland Finn Terje Uberg

Årsverk

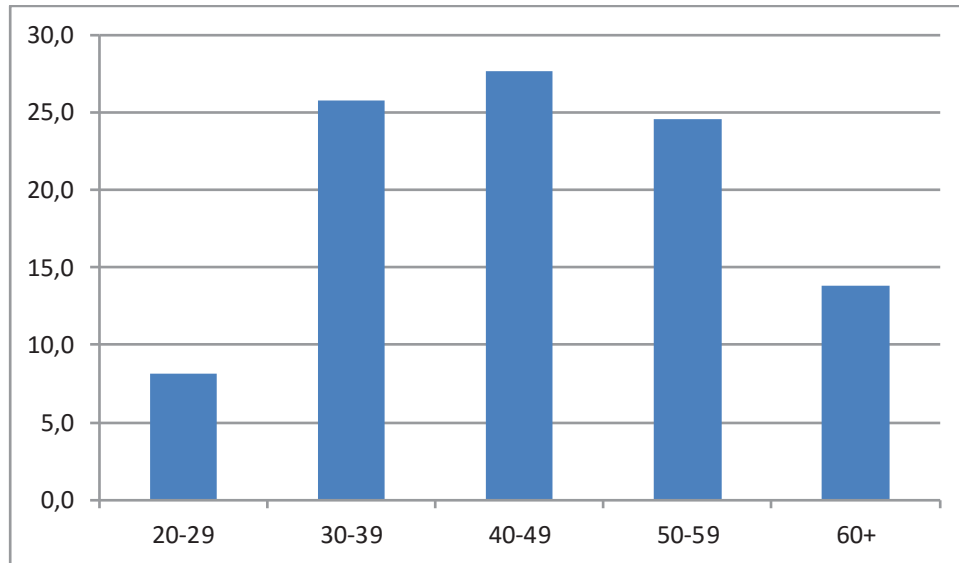
Per 31.12.15 var det 159 fast ansatte. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse endrer seg lite fra år til år selv om ledige stillinger lyses ut internt når det er kvalifiserte søkere i kommunen.

Rekruttering

Det er i løpet av 2015 foretatt 17 faste og 16 midlertidige tilsetninger med en varighet på over 6 måneder. Midlertidige tilsetninger har sin bakgrunn i permisjoner, langtids sykefravær, engasjementsstillinger og lærlinger. En stor andel av tilsetningene er av ansatte som allerede jobber i kommunen, dette gjøres for at stillingsstørrelsen hos de fast ansatte øker. I hovedsak har kommunen god tilgang på kvalifiserte søkere til utlyste stillinger, men det er økende utfordringer knyttet til rekruttering av sykepleiere, barnehagelærere og lærere.

Alderssammensetning

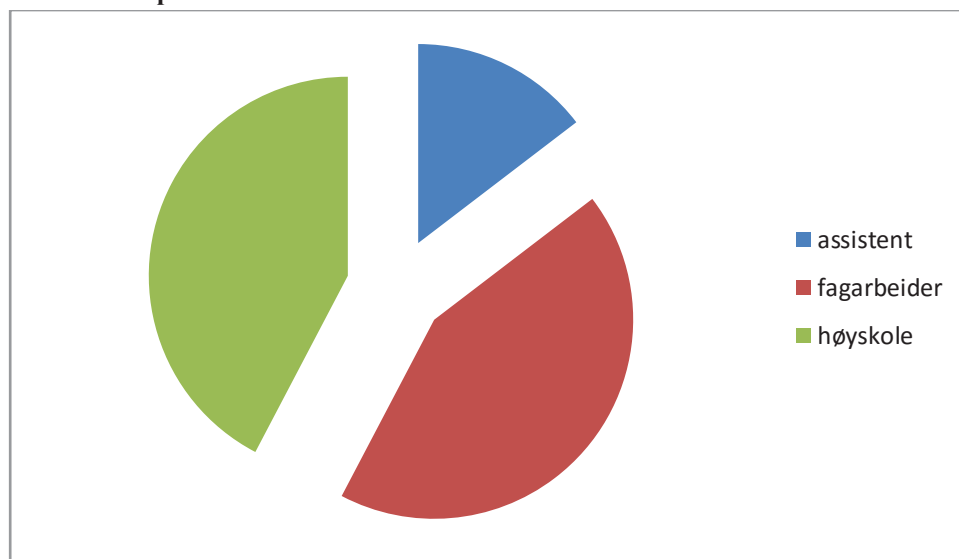
Gjennomsnittsalderen for fast ansatte i kommunen pr. 31.12.15 var for kvinner 44,8 år og for menn 49,7 år, dette er en økning fra året før.

Figuren viser alderssammensetningen i prosent for fast ansatte i Iveland kommune. Det er viktig å rekruttere og beholde yngre arbeidstakere fremover, samtidig som det er viktig å ivareta kompetansen og erfaringen seniorerne i organisasjonen innehar.

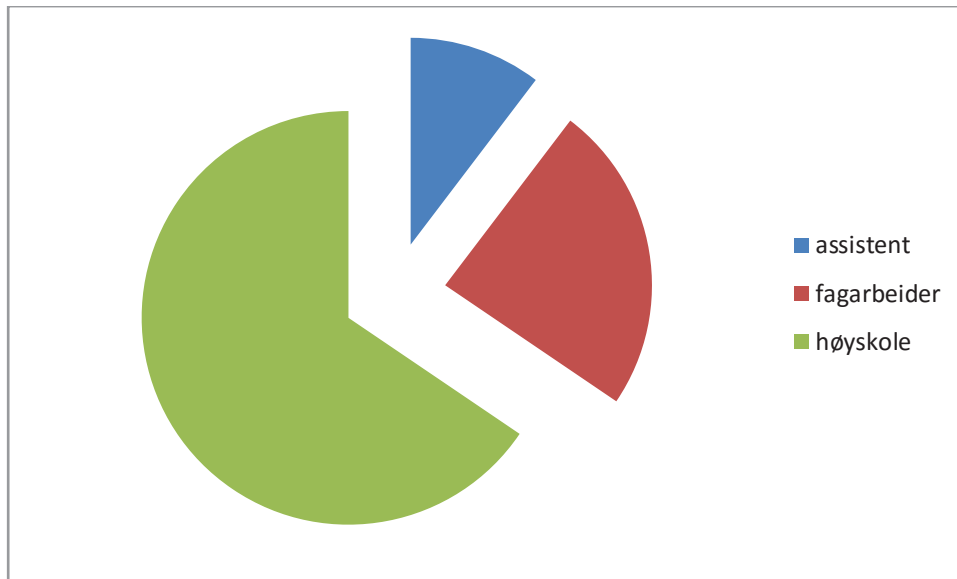
Kompetanse

Formell kompetanse kvinner

Assistent 15 %, fagarbeider 43 %, høyskoleutdannet 42 %.

Formell kompetanse menn

Assistent 10%, fagarbeider 24%, høyskoleutdannet 66%.

Kommunen hadde ved utgangen av 2014 fire lærlinger.

Likestilling og mangfold

Aktivitetsplikt

[Likestillingsloven § 1 a andre ledd første punktum:](#)

Arbeidsgiver skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for *likestilling* mellom kjønnene innenfor sin virksomhet.

[Diskrimineringsloven § 3a](#) og [diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3:](#)

Arbeidsgivere i privat sektor som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, og arbeidsgivere i offentlig sektor skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor sin virksomhet.

Aktivitetsplikten omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot *trakassering*.

Redegjørelsesplikt

Alle virksomheter som er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i denne redegjøre for likestillingstilstanden i virksomheten, og hvilke tiltak som er iverksatt eller planlegges gjennomført. Likestillingsredegjørelsen skal blant annet vise om virksomheten har oppfylt aktivitetsplikten.

Det er ikke og skal ikke utarbeides egne likestillingsplaner i kommunen men likestillingsperspektivet skal inn i alle planer det er i 2014 opprettet likestillingsutvalg i kommunen. Det er formannskapet som er kommunens likestillingsutvalg.

Kjønnsbalanse

Blant de fast ansatte i kommunen er 82 % kvinner og 18 % menn. I Rådmannens ledergruppe er det 66 % menn og 33 % kvinner. I kommunens personalpolitiske retningslinjer er det nedfelt at man skal arbeide for en jevnere kjønnsfordeling innenfor alle yrkesgrupper og arbeidssteder.

Likelønn

Gjennomsnittslønn (i full stilling) for fast ansatte kvinner og menn er henholdsvis 420 115 og 525 979, gapet mellom gjennomsnittslønn for kvinner og menn er økt i 2015.

	kvinner	Menn
Totalt i virksomheten	420 115	525 979
Ledernivå	639 500	672 775
Stillingstype/utdanning:		
• Assistent *1	346 232	378 400
• Fagarbeider	387 781	393 717
• Høyskole/universitet, ikke ledere*2	461 594	580 263

*1 alle mannlige assistenter har minst 20 års ansiennitet, flere kvinnelige assistenter har under 10 års ansiennitet

*2 alle mannlige ansatte har maks ansiennitet, ingeniørene i kapittel 5 har høyere lønn enn kvinnene i kapittel 4.

Stillingsstørrelse

Stillingsstørrelsen hos fast ansatte har økt lite de siste år. Dette på tross av at alle stillinger lyses ut internt hvis det er ledig kompetanse i kommunen. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse hos fast ansatte var pr 31.12.15 77,7 %, stillingsstørrelsen for kvinner var 75,3 % og for menn 88,5 %. Av de kvinnelige ansatte var det bare 34,6 % som hadde hel stilling. Av de mannlige ansatte var det 82,8 % som var ansatt i hel stilling. Det er en del ansatte som jobber redusert for å gi omsorg for egne barn, dette genererer en del uønsket bruk av midlertidig tilsetning. Iveland kommune ønsker å redusere bruk midlertidige stillinger og øke stillingsstørrelsen hos de ansatte.

Likestilling og mangfold søkes ivare tatt gjennom like muligheter for faglig og personlig utvikling.

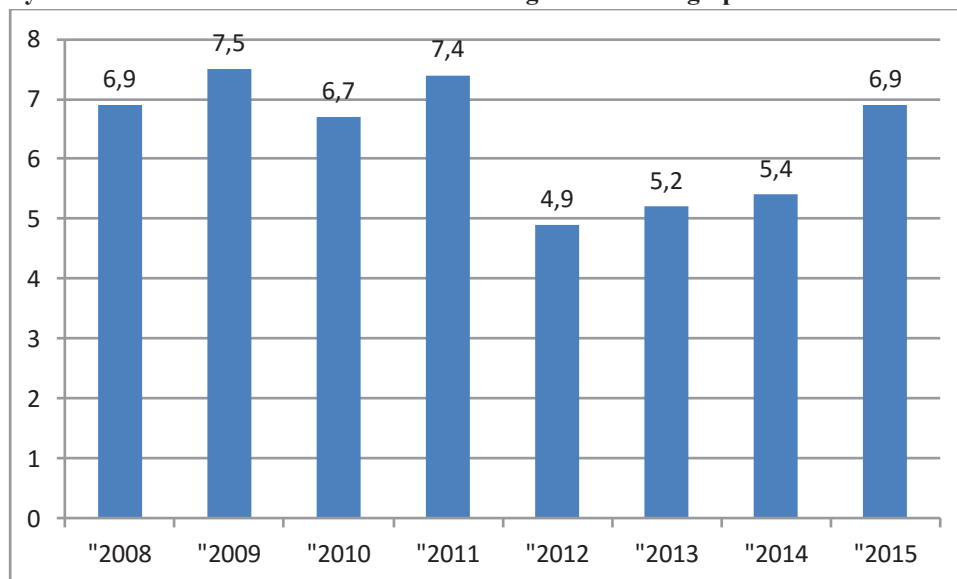
Sykefravær

Sykefraværet i Iveland kommune var i 2015 på 6,9 % mot 5,4 % i 2014.

Målet for sykefraværet for 2015 var 6 % eller en nærværprosent på over 94 %. Målet for 2015 ble ikke nådd. Det er slik at 10 % av de ansatte står for ca. 60 % av sykefraværet i kommunen, det er derfor satt inn tiltak både generelt og mot enkeltpersoner med høyt sykefravær for å få redusert det totale sykefraværet.

Målet for 2016 er at minst 94 % av de ansatte skal være på jobb til en hver tid.

Sykefraværet i Iveland kommune har hatt følgende utvikling i perioden 2008-2015:

Det har vært en oppgang i fraværet i 2015, det skal fortsatt satses på forebyggende arbeid. Det er etablert rutiner for tidlig og tett oppfølging av ansatte ved fravær. Kommunen driver et aktivt oppfølgings- og tilretteleggingsarbeid overfor langtidssykemeldte i samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten.

HMS (Helse, miljø og sikkerhet)

Etter endringer i Arbeidsmiljøloven må kommunen ha avtale med en godkjent bedriftshelsetjeneste (BHT). Fra 1. januar 2016 har Falck Helse overtatt som leverandør av BHT til Iveland kommune. Både ledere, tillitsvalgte og verneombud har et kontinuerlig fokus på oppfølging og videreutvikling av arbeidsmiljøet i kommunen.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) hadde 5 møter i 2015.

Kommunen jobber med tiltak som fremmer miljøet og reduserer produksjonen av avfall ved at man har miljøsertifisert kommunehuset og Bygdeheimen.

Kommunen er av den oppfatning at man ikke har aktiviteter eller utslipp som skader innbyggerne, eget personell og det ytre miljø.

Tillitsvalgte

Grunnlaget for samarbeidet med de tillitsvalgte er beskrevet i hovedavtalen, der det blant annet heter at tjenester av god kvalitet og tilpasset brukernes behov forutsetter gode lokale prosesser og medvirkning fra de ansatte.

Oppfølging av hovedavtalens intensjoner er et felles ansvar for de lokale partene.

I Iveland kommune er det tillitsvalgte i 9 arbeidstakerorganisasjoner. Arbeidsgiver har både informasjons- og drøftingsplikt med de tillitsvalgte, og det er etablert gode rutiner for å ivareta dette. Det er en god og åpen dialog samt en positiv vilje fra begge parter til å lykkes med samarbeidet. Rådmannen har møte med de tillitsvalgte en gang i måneden

Internkontroll/HMS

Kommunen innførte i 2014 et elektronisk kvalitetssystem, Kvalitetslosen med dokumentbank, årshjul og avviksoppfølging. Implementering av Kvalitetslosen tar tid, men det er nå større fokus på kontinuerlig forbedring av prosedyrer og tjenesteproduksjon enn det var før innføring av kvalitetssystemet.

Avvik

Det ble i 2015 registrert 55 avvik gjennom Compilo (Kvalitetslosen), av disse har «melder» definert at 30 var av alvorlighetsgrad lav, 19 av alvorlighetsgrad middels og 6 av alvorlighetsgrad alvorlig. Gjennomsnittlig tid fra avvik av alvorlighetsgrad «alvorlig» ble meldt til avviket ble lukket var i 2015 13 dager. Det er økt fokus på forbedringsarbeid, ved alle avvik skal det vurderes hva som kan gjøres for at liknende avvik ikke skal oppstå igjen.

DEL 3 – Oppnådde resultater i forhold til kommuneplanen

Kommunen har i 2015 målbevisst jobbet mot målene i Kommuneplan 2020/2026 og Regionplan Agder 2020, samt i forhold til de føringene som kommer fra regionale og sentrale myndigheter. Man har hatt fokus på tiltak og tjenester som fremmer innbyggervekst, gode levekår, ivaretar miljøet, skaper verdier, kunnskap, kultur og kompetanse.

- Det ble etablert en felles ledelse ved skolene i kommunen.
- Sak rundt utvidelse ved Iveland skole ble behandlet og arbeidet igangsatt.
- Oppstart på byggingen av ny Bygdeheim.
- Etablert en uteavdeling i Skaiå barnehage.
- Avtalen med Voss Production AS ble endret slik at det ble åpnet for å kunne etablere en overflatevannkilde som erstatning for eksisterende kilde.
- Oppstart av arbeidet med et sidespor for jernbane til Vatnestrøm industriområde.
- Strategisk næringsplan – handlingsplan 2015-2018 ble vedtatt.
- Oppdaterte vedtekter for SFO ble vedtatt med nytt punkt relatert til det psykososiale miljøet.
- Vedtekter for kommunale boliger ble vedtatt.
- Saker rundt bosettinger av flykninger ble behandlet, og ny flyktningebolig ble anskaffet.
- Den årlige rapporten Kvalifisert for framtida ble behandlet.
- Regulering Birketveit sentrum ble behandlet.
- Overtakelse av vann- og avløpsanleggene på Skisland og Heimreneskilen.
- Videre utredning og satsning på bredbåndstilbud.
- Saker relatert til kommunereformen ble behandlet.
- Utlånsrammen for Startlån ble utvidet.
- Ny politisk utvalgsstruktur ble vedtatt.
- Det ble avsatt midler til erverv av tomt ifm. jernbanespor på Vatnestrøm.
- Politikernes krav til administrasjonen om å skape en ressurseffektiv organisasjon har vært gjennomgående for alle enheter og har medført nye måter å tenke tjenesteproduksjon og ressursbruk. Man har vurdert tjenesteproduksjonen på tvers av enhetene og ansatte, samt helt nye måter å løse oppgavene på i 2015.

DEL 4 – Økonomiske nøkkeltall og hovedtallsanalyse

Denne delen av årsmeldingen gir en kortfattet presentasjon av kommunens økonomiske nøkkeltall for 2015. Det fullstendige årsregnskapet er i et eget dokument med alle tabeller og noter.

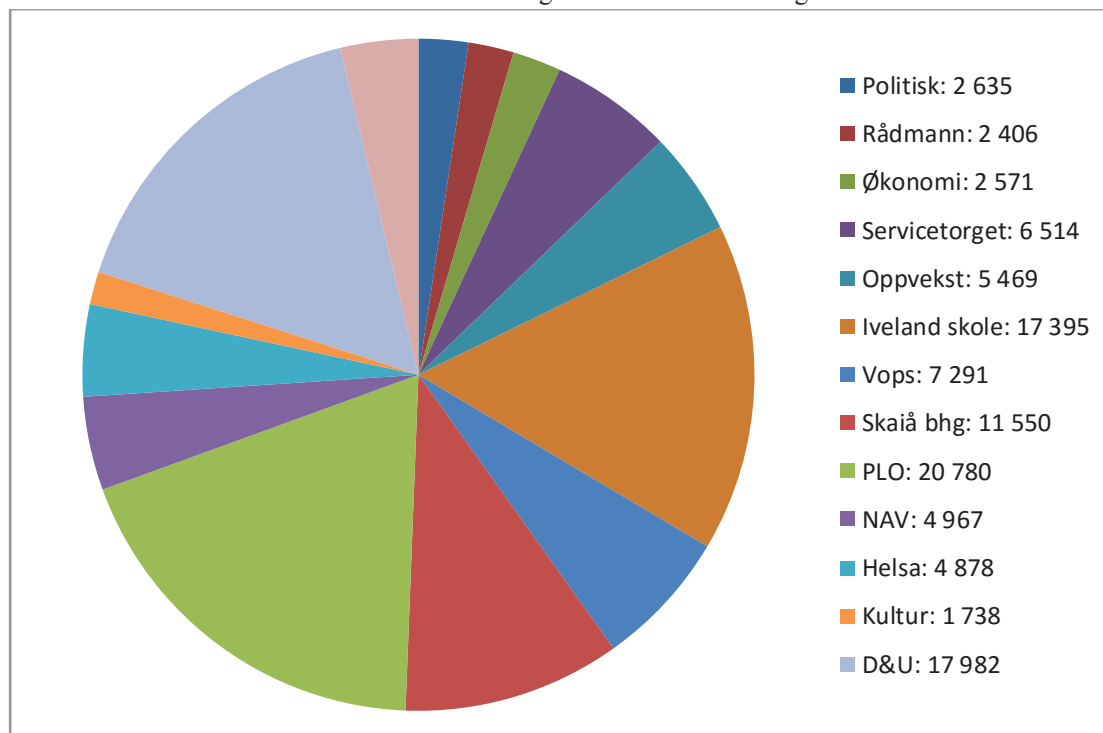
Iveland kommune leverer et tilfredsstillende resultat for 2015, ut fra at det i budsjettet var forventet et negativt netto driftsresultat. Status viser et netto driftsresultat på 2,5 mill. kr, tilsvarende 1,8 % av kommunens driftsinntekter. Netto finansresultatet utgjør 5,9 mill. kr. Ved årets slutt har Iveland et bokført regnskapsmessig mindreforbruk på 3,273 mill. kr, som tilsvarer 2,4 % av brutto driftsinntekter. Bruttoresultatet er negativt med 6,8 %. Det jobbes for å bedre brutto driftsresultat slik at kommunen blir mindre avhengig av finansinntektene.

Kommunens regnskap skal belastes med en pensjonspremie som er beregnet ut fra gjennomsnittlig lønns- og grunnbeløp vekst de siste 10 årene. Differansen mellom det en faktisk har innbetalt og den beregnede kostnaden kalles premieavvik. Dette avviket skal føres i regnskapet enten det kommende året eller fordeles over 7 år. Iveland kommune har valgt å fordele over 7 år. Samlet resultateffekt for begge pensjonsordningene (KLP og SPK) belaster regnskapet tungt i 2015 med 2 mill. kr. Grunnet økt levealder og lav renteavkastning på pensjonsmidlene forventes pensjonskostnaden å belaste kommuneregnskapet stadig mer i de kommende årene.

Inntektene gjennom året har ført til endring fra regulert budsjett. Endringen er på om lag 10 mill. kr og kommer i hovedsak av overføringer med krav om motytelser, andre statstilskudd og direkte og indirekte skatter.

Budsjettregulering i enhetsrammene er foretatt i tertial'ene for varslede mer- og mindreforbruk. Regnskapet viser et mindreforbruk i forhold til regulert budsjett med 0,8 mill. kr. Dette har sin grunn i gjenstående midler på lønns- og pensjonsreserve med 0,6 mill. kr, og at enhetene totalt sett har driftet under den rammen de var tildelt. Spesielt nevnes Drift og Utvikling, der 0,8 mill. kr i lønnsmidler til prosjektledelse er overført til investeringsregnskapet. Dette kan bare skje i perioder med store byggeprosjekter. På den annen side har endret praksis for beregning av selvkost for vann ført til en avsetning til et selvkostfond med 0,6 mill. kr. Dette gjør at rammen til Drift og Utvikling går i balanse i 2015.

Tabellen nedenfor viser enhetsrammenes fordelingsandel av netto driftsutgifter.

Tabeller
Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet viser kommunens inntekter, hva som er til fordeling og differansen.

	Note	Regnskap 2015	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2014
1		-22 302 322,61	-25 878 000,00	-27 194 000,00	-20 291 722,86
2		-58 523 000,00	-58 562 000,00	-57 905 000,00	-58 066 593,00
3		-7 464 583,20	-7 465 000,00	-7 465 000,00	-7 557 350,43
4					
		-4 579 531,00	0,00	0,00	-4 497 963,00
5		-5 754 634,00	-4 618 000,00	-2 340 000,00	-4 876 468,00
6		-98 624 070,81	-96 523 000,00	-94 904 000,00	-95 290 097,29
7		-9 313 702,48	-8 962 000,00	-7 766 000,00	-9 454 191,73
8	10	0,00	0,00	0,00	-201 354,00
9					
		710 042,98	945 000,00	1 357 000,00	896 028,15
10	10	0,00	0,00	0,00	0,00
11	7	2 736 300,00	2 736 000,00	2 987 000,00	2 736 300,00
12		-5 867 359,50	-5 281 000,00	-3 422 000,00	-6 023 217,58
13					
	11	0,00	0,00	0,00	0,00
14	11	2 321 000,00	2 321 000,00	43 000,00	3 543 700,82
15	11	236 744,03	0,00	0,00	258 232,00
16					
	11	-3 565 216,94	-3 565 216,94	0,00	-2 480 700,82
17	11	-142 000,00	-142 000,00	0,00	-626 732,00
18	11	0,00	0,00	0,00	0,00
19		-1 149 472,91	-1 386 216,94	43 000,00	694 500,00
20					
		0,00	0,00	0,00	284 643,70
21		-105 640 903,22	-103 190 216,94	-98 283 000,00	-100 334 171,17
22		102 367 505,43	103 190 216,94	98 283 000,00	96 768 954,23
23		-3 273 397,79	0,00	0,00	-3 565 216,94
		3 273 397,79	0,00	0,00	3 565 216,94
		0,00	0,00	0,00	0,00
DIFFERANSE		0,00	0,00	0,00	0,00

Skjema 1B - Driftsregnskapet viser hva de enkelte enhetene har oppnådd som regnskapsresultat, men sier ikke noe om hvorfor resultatet ble som det framkommer her. Se videre under del 6 hvor den enkelte enhet kommenterer sitt resultat.

		Regnskap 2015	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2014
TIL FORDELING FRA LINJE 19, SKJEMA 1A					
		-105 640 903,22	-103 190 216,94	-98 283 000,00	-100 334 171,17
FORDELT SLIK:					
Rammeområde 10:					
Politisk virksomhet		2 635 084,60	2 774 000,00	2 774 000,00	2 494 568,75
Rammeområde 11:					
Rådmannen		2 406 053,56	2 866 000,00	2 836 000,00	2 665 298,99
Rammeområde 12:					
Økonomienheten		2 571 060,59	2 890 000,00	2 870 000,00	2 725 412,98
Rammeområde 13:					
Servicetorget		6 514 556,23	7 000 000,00	7 000 000,00	6 543 410,56
Rammeområde 20:					
Oppvekstkontoret		5 468 775,33	5 528 000,00	5 428 000,00	5 029 846,45
Rammeområde 21:					
Iveland skole og SFO		17 395 053,95	16 594 322,00	16 551 000,00	16 563 732,03
Rammeområde 22:					
Vatnestrøm oppvekstsenter		7 291 453,77	7 007 000,00	6 967 000,00	7 038 930,92
Rammeområde 23:					
Skaia barnehage		11 549 767,54	12 302 264,00	12 233 000,00	10 433 106,59
Rammeområde 30:					
Pleie og omsorgsavdelingen		20 780 077,67	20 613 662,00	20 567 000,00	20 313 887,62
Rammeområde 31:					
NAV kommune (sosial)		4 966 555,35	4 804 000,00	4 784 000,00	4 512 564,80
Rammeområde 32:					
Helseavdelingen		4 878 209,19	4 682 000,00	4 573 000,00	5 886 322,06
Rammeområde 40:					
Kulturavdelingen		1 737 666,90	1 706 000,00	1 686 000,00	1 922 613,18
Rammeområde 60:					
Drift og utvikling		17 982 431,47	17 978 216,94	17 610 000,00	15 243 163,50
Rammeområde 90:					
Skatter, tilskudd m.v.		-7 993 616,07	-8 308 000,00	-9 508 000,00	-8 237 594,75
Rammeområde 91:					
Renter, avdrag m.v.		49 158,50	12 000,00	12 000,00	22 741,80
Rammeområde 93:					
Sentrale reserver lønn, pensjon m.v.		4 135 216,85	4 740 752,00	1 900 000,00	3 610 948,75
SUM FORDELT		102 367 505,43	103 190 216,94	98 283 000,00	96 768 954,23
<i>Årets over/underskudd</i>		<i>-3 273 397,79</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>-3 565 216,94</i>

Tabellen Økonomisk oversikt-drift viser driften i netto- og bruttoregnskap, avsetninger og finans.

	Note	Regnskap	Regulert	Regnskap
Tekst		2015	budsjett	2014
Driftsinntekter				
Bruker betalinger		-4 696 856,64	-4 424 000,00	-4 666 965,26
Andre salgs og leieinntekter		-10 780 469,61	-10 162 000,00	-10 735 385,07
Overføringer med krav til motytelse		-19 596 704,83	-10 935 500,00	-16 776 110,02
Rammetilskudd		-58 523 000,00	-58 562 000,00	-58 066 593,00
Andre statlige overføringer		-7 920 589,00	-5 895 000,00	-7 310 816,00
Andre overføringer		-2 491 940,60	-2 525 000,00	-3 120 640,60
Inntekts- og formuesskatt		-22 302 322,61	-25 878 000,00	-20 291 722,86
Eiendomsskatt		-7 464 583,20	-7 465 000,00	-7 557 350,43
Andre direkte og indirekte skatter		-4 579 531,00	0,00	-4 497 963,00
Sum driftsinntekter		-138 355 997,49	-125 846 500,00	-133 023 546,24
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	2	75 252 351,92	70 583 648,00	70 458 208,85
Sosiale utgifter		19 780 065,46	20 570 852,00	18 810 783,46
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon		21 020 592,56	21 558 316,94	18 720 751,09
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon		17 515 134,09	16 033 000,00	17 470 956,76
Overføringer		8 370 434,35	3 747 900,00	8 862 959,33
Avskrivninger	4	5 865 177,97	0,00	5 271 716,48
Fordelte utgifter		-193 006,00	0,00	-232 583,00
Sum driftsutgifter		147 610 750,35	132 493 716,94	139 362 792,97
Brutto driftsresultat		9 254 752,86	6 647 216,94	6 339 246,73
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte		-9 360 108,98	-8 962 000,00	-9 484 460,21
Gevinst finansielle omløpsmidler	10	0,00	0,00	-201 354,00
Mottatte avdrag på utlån		-8 652,00	0,00	-13 000,00
Sum eksterne finansinntekter		-9 368 760,98	-8 962 000,00	-9 698 814,21
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger		741 645,73	945 000,00	896 858,47
Tap finansielle omløpsmidler	10	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	7	2 736 300,00	2 736 000,00	2 736 300,00
Utlån		800,00	20 000,00	19 572,93
Sum eksterne finansutgifter		3 478 745,73	3 701 000,00	3 652 731,40
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		-5 890 015,25	-5 261 000,00	-6 046 082,81
Motpost avskrivninger		-5 865 177,97	0,00	-5 271 716,48

Netto driftsresultat		-2 500 440,36	1 386 216,94	-4 978 552,56
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av avsetninger				
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	11	-3 565 216,94	-3 565 216,94	-2 480 700,82
Bruk av disposisjonsfond	11	-142 000,00	-142 000,00	-626 732,00
Bruk av bundne fond	11	-2 472 708,44	0,00	-1 590 004,52
Sum bruk av avsetninger		-6 179 925,38	-3 707 216,94	-4 697 437,34
Avsetninger og overført til investeringsregnskapet				
Overført til investeringsregnskapet		0,00	0,00	284 643,70
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	11	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	11	2 321 000,00	2 321 000,00	3 543 700,82
Avsatt til bundne fond	11	3 085 967,95	0,00	2 282 428,44
Sum avsetninger		5 406 967,95	2 321 000,00	6 110 772,96
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk		-3 273 397,79	0,00	-3 565 216,94
Ikke disponert regnskapsmessig mindreforbruk		3 273 397,79	0,00	3 565 216,94
Regnskapsmessig merforbruk		0,00	0,00	0,00
DIFFERANSE		0,00	0,00	0,00

Finansresultatet, likviditet og lånegjeld

Årets netto finansresultat er på 5,9 mill. kr og består av finansinntektene på 9,4 mill. kr og finansutgiftene 3,5 mill. kr. Kommunens andeler i Pareto ble solgt i februar 2015 og ga 0,1 mill. kr i gevinst på finansielle omløpsmidler. Renteinntekter av bankinnskudd og utbytte fra Agder Energi utgjorde til sammen 9 mill. kr i 2015. Renteinntekter på startlån ble på 0,3 mill. kr.

Finansutgifter, som består av renteutgifter, utlån og avdrag på lån til investeringer, utgjorde 3,5 mill. kr. Avdragene på lån til investeringer utgjorde mest med 2,7 mill. kr og renteutgifter og utlån var på 0,8 mill. kr.

Iveland kommune kan vise til flere år med gode regnskapsmessige nettoresultat som følge av en sunn administrativ og politisk styring som igjen har gitt muligheter til oppbygging av fond. I opprinnelig budsjett for 2015 var 9,3 mill. kr av investeringene budsjettet med finansiering fra fond. Da utbyggingen på skolen og bygdeheimen kom i gang senere enn forventet, valgte man å nedskalere bruken av fond og opprettholde vedtak om opptak av lån. I desember 2015 ble det tatt opp lån i Kommunalbanken med 20,528 mill. kr til flytende rente. I henhold til gjeldende finansreglement ble det foretatt rentebinding i 3 år på 35 % av låneporteføljen til 1,51 % rente. Iveland kommune har fortsatt en høy fondsreserve og god likviditet.

Det er innvilget formidlingslån/startlån på 2 mill. kr, og innbetalt avdrag på lån med 0,9 mill. kr.

Avdrag på formidlingslån/startlån føres i investeringsregnskapet.

2016 til 2019 tegner å bli aktive år med høy aktivitet og store investeringer. Kommunen ruster opp bygningsmasse tilknyttet skole og eldreomsorg for å få et best mulig tilbud i framtida. De største investeringene vil finne sted i 2016 og 2017.

Den samlede lånegjelden til finansinstitusjoner er nå på 53,7 mill. kr, fordelt på 8,2 mill. kr til Husbanken og 44,4 mill. kr. til Kommunalbanken. I tillegg kommer gjeld vedr. justeringsavtaler med 1,1 mill. kr. Gjeldsgraden er 38,9 % av brutto driftsinntekter. Landsgjennomsnittet for 2015 ligger på 77 % av driftsinntektene ifølge statistikk fra SSB.

Kommunen har en samlet fondsbeholdning på om lag 53 mill. kr, hvorav 41,1 mill. kr er midler som kan disponeres fritt. Kommunens totale egenkapital er på 159,4 mill. kr, som utgjør 39,4 % av balansesum.

Merknad i forhold til mulig pant- og garantiansvar

Tomter eid av Iveland kommunes har ved en inkurie blitt benyttet som panteobjekt av ØR Eiendomsutleie AS i 2015 i forbindelse med utbyggingen på området Åkle. Dette er en panteheftelse som ikke er tillatt i henhold til kommunelovens §51 nr 4. Iveland kommune har vært i kontakt med Spareskillingsbanken om dette forholdet, og Sparskillingsbanken opplyser at pantet er slettet mai 2016, og Iveland kommune hefter ikke for pant ovenfor ØR Eiendomsutleie AS lengre.

Iveland kommune har utstedt en Generalfullmakt til ØR Eiendomsutleie AS som kan oppfattes slik at den kan benyttes til å få utstedt et garantiansvar med Iveland kommune som garantist. Dette er ikke i henhold til kommunelovens § 51 nr. 2. Iveland kommune har vært i kontakt med ØR Eiendomsutleie AS om Generalfullmakten. Den er nå innlevert og vil bli makulert. Ovennevnte forhold vil bli behandlet politisk i løpet av juni 2016.

På de samme tomtene foreligger det en mulig lovstridig sikringsobligasjon til Sørmeqleren på 36 millioner. Iveland kommune jobber videre med løsning av saken.

Driftsresultat og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk

Brutto driftsinntekter i 2015 ble på 138,2 mill. kr og ga en økning på 12,4 mill. kr i forhold til budsjett. Økningen gjelder i hovedsak omsøkte refusjoner fra staten samt sykkelønsrefusjon. Sum driftsutgifter ble på 147,6 mill. kr og Iveland kommune fikk dermed et negativt brutto driftsresultat med 9,4 mill. kr. Ved sammenligning mot budsjett og mot fjoråret ser man at kostnadsøkningen så å si utelukkende gjelder lønnsområdet, da enhetenes innkjøp av varer og tjenester er søkt nedskalert til det absolutt nødvendige. For å imøtekomme fylkesmannens krav til et bærekraftig brutto driftsresultat blir kutt i stillinger helt nødvendig de kommende år.

Iveland kommunes netto driftsresultat ble på 2,5 mill. kr i 2015. Forskjellen mellom brutto og netto driftsresultat utgjør finanstransaksjoner og motpost avskrivninger. Netto finansposter ga en inntekt på 5,9 mill. kr og kommer av gode renteinntekter på bankinnskudd samt utbytte på aksjer i Agder Energi. I prosent ble netto driftsresultat på 1,8 % av brutto driftsinntekter og dette er i nedre grense av fylkesmannens anbefaling av et tilfredsstillende resultat.

Iveland har i 2015 søkt og mottatt statlige overføringer med krav til motytelse, såkalt bundne midler. Den til enhver tid ubrukte delen av slike midler avsettes i regnskapet fra år til år. Dette er inntekter som normalt ikke budsjetteres på grunn av for stor usikkerhet i forhold til om man får dem. Derfor oppstår det budsjettavvik for både bevilgninger og avsetninger i bevilgningsåret. I 2015 ble bruk av bundne fond fra fjoråret og ny avsetning for ubrukte midler nesten identiske. Disponering av fjorårets resultat ga imidlertid en merinntekt i forhold til vedtak for avsetning til disposisjonsfond, slik at regnskapet fikk en netto tilføring fra fond med 1,15 mill. kr.

Det regnskapsmessige resultatet i 2015 ble dermed et mindreforbruk på 3,273 mill. kr. Kommunen er helt avhengig av et godt netto finansresultat for å unngå å gå med underskudd.

Tabellen Balanse viser kommunes anleggsmidler, omløpsmidler, gjeld og egen kapital.

EIENDELER	Note	Regnskap 2015	Regnskap 2014
A. Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	4	160 180 383,88	135 070 794,23
Utstyr, maskiner og transportmidler	4	10 000 425,38	8 008 341,45
Utlån		10 921 758,37	10 101 783,32
Aksjer og andeler	5	4 058 744,00	3 817 316,00
Pensjonsmidler	3	124 725 493,00	115 463 427,00
Sum anleggsmidler		309 886 804,63	272 461 662,00
B. Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer		14 948 108,25	8 719 356,71
Premieavvik	3	4 816 652,00	5 456 476,00
Aksjer og andeler	10	0,00	8 387 400,00
Sertifikater	10	0,00	0,00
Obligasjoner	10	0,00	1 901 862,00
Derivater		0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd		74 586 264,52	56 088 290,97
Sum omløpsmidler		94 351 024,77	80 553 385,68
Sum eiendeler		404 237 829,40	353 015 047,68
GJELD OG EGENKAPITAL			
C. Egenkapital			
Disposisjonsfond	11	-41 136 895,09	-40 020 112,09
Bundne driftsfond	11	-9 127 813,78	-8 767 554,27
Ubundne investeringsfond	11	-2 733 629,57	-3 721 096,11
Bundne investeringsfond	11	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk (drift)	11	-3 273 397,79	-3 565 216,90
Regnskapsmessig merforbruk (drift)	11	0,00	0,00
Udisponert investeringsregnskapet	11	0,00	0,00
Udekket investeringsregnskapet	11	0,00	4 302 683,05
Kapitalkonto	12	-102 813 017,49	-87 887 954,88
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	11	-449 123,66	-449 123,66
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (inv)	11	0,00	0,00
Sum egenkapital		-159 533 877,38	-140 108 374,86
D. Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Ihendehaverobligasjonslån		0,00	0,00
Pensjonsforpliktelse	3	-155 975 269,00	-150 698 514,54
Sertifikatlån		0,00	0,00
Andre lån	7	-53 715 896,58	-37 188 622,00
Sum langsiktig gjeld		-209 691 165,58	-187 887 136,54
Kortsiktig gjeld			
Kassekredittlån		0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld		-31 553 686,44	-22 927 612,28
Derivater		0,00	0,00
Premieavvik	3	-3 459 100,00	-2 091 924,00
Sum kortsiktig gjeld		-35 012 786,44	-25 019 536,28
Sum gjeld		-244 703 952,02	-212 906 672,82
Sum egenkapital og gjeld		-404 237 829,40	-353 015 047,68
MEMORIAKONTI:			
Ubrukte lånemidler		2 617 378,39	3 313 429,37
Andre memoriakonti		1 117 039,56	963 969,35
Motkonto for memoriakontiene		-3 734 417,95	-4 277 398,72

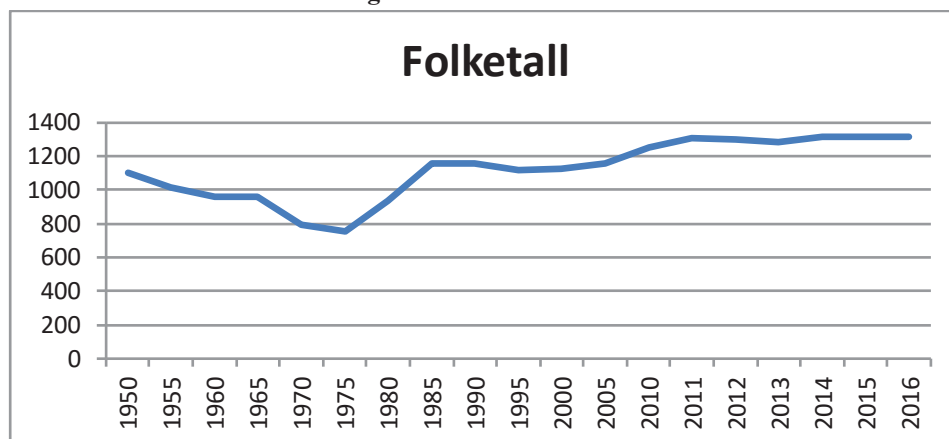
DEL 5 – Samfunnsutvikling

I denne delen presenteres hovedmål og utvikling for Iveland kommune.

Visjon: *Iveland – et godt sted å bo*

Mål: *Befolkningsøkning over landsgjennomsnittet*

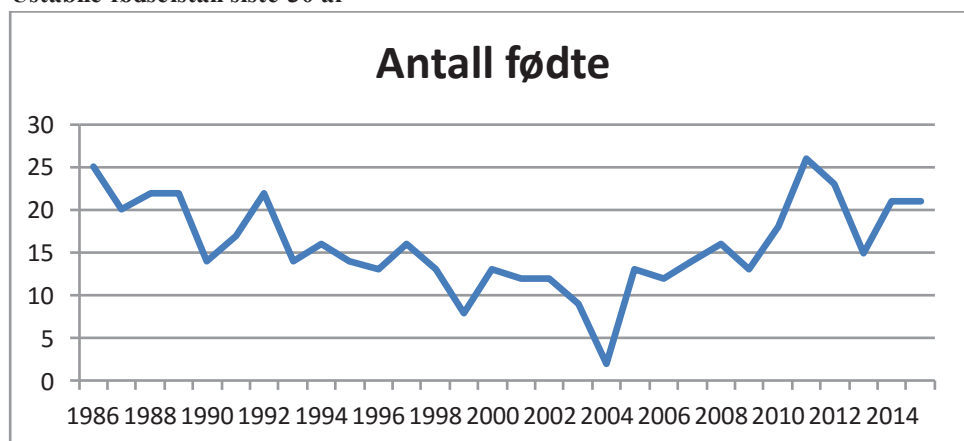
Positiv trend i folketallsutviklingen de siste 50 år

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

I 2015 økte folketallet i kommunen med 2 personer til 1 317, tilsvarende 0,16 pst. Den nasjonale veksten utgjør 0,92 pst. En stor del av den nasjonale befolkningsøkningen skyldes tilflytting fra andre land. I økonomiplanen og kommuneplanen er *befolkningsøkning over landsgjennomsnittet* definert som kommunens hovedmål. Ovennevnte figur viser hvordan folketallet i Iveland kommune har utviklet seg de siste drøye 50 år. Fra 1975 til 1985 økte folketallet fra 756 til 1159. Fra 2005 var det en markant økning i folketallet frem til 2010. De seneste årenes stagnerende folketallsutvikling har gitt direkte negative konsekvenser for kommunens samlede inntekter.

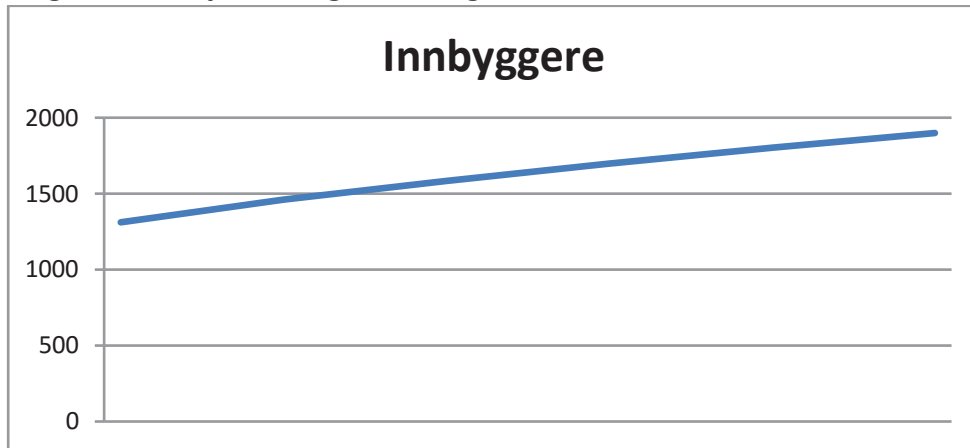
Ustabile fødselstall siste 30 år

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Siste halvdel av 1980-tallet var det positive fødselstall i kommunen. I perioden var fødselstallet på i overkant av 20 hvert år. Deretter var det en negativ trend som endte med et bunnivå i 2002 med kun to fødsler. I de påfølgende årene var det en gradvis økning i fødselstallet. De seneste årene har fødselstallet holdt seg på ca 20 i gjennomsnitt.

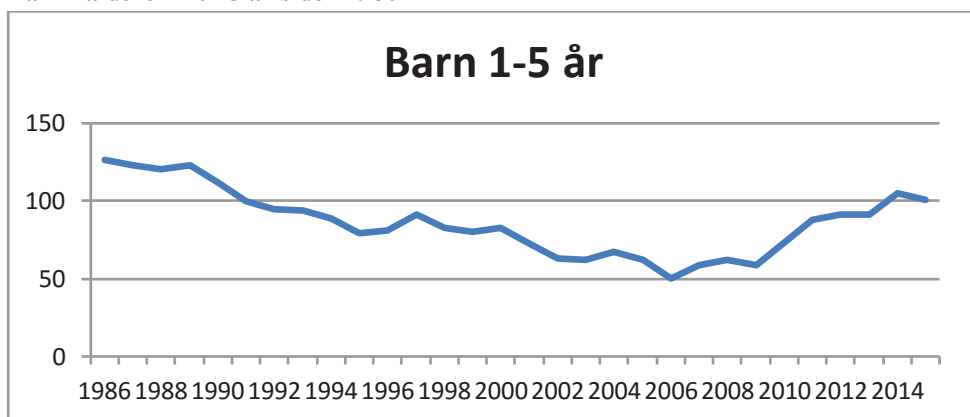
Prognosene viser jevn økning i folke mengde frem mot 2040

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

SSB sitt mellomalternativ for prognose om folketall viser en jevn stigning i antall innbyggere i Iveland kommune fram mot 2040. 2016 med 1 317 innbyggere er utgangspunktet, før det antas at kommunen kan ha over 1 900 innbyggere i 2040.

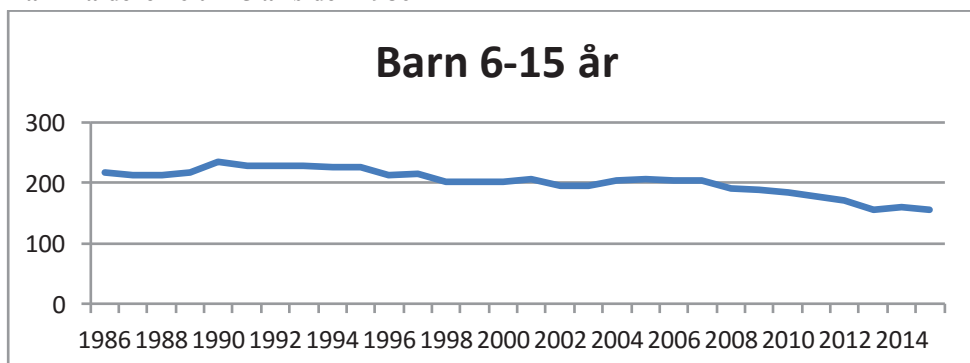
Barn i alderen 1 til 5 år siden 1986

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Antall barn i barnehagealder har endret seg ganske betydelig i årene fra 1986. Fra 50 i bunnåret 2006, til toppåret i perioden i 1986 med 126 barn. I perioden har barnehagedrift og andel kvinner i arbeidslivet endret seg mye. Flere familier velger også å benytte seg av barnehagetjenesten i kommunen. Med et stigende barnetall i alderen 1-5 og en høy andel barn i barnehage vil det bli utfordringer med barnehagekapasiteten.

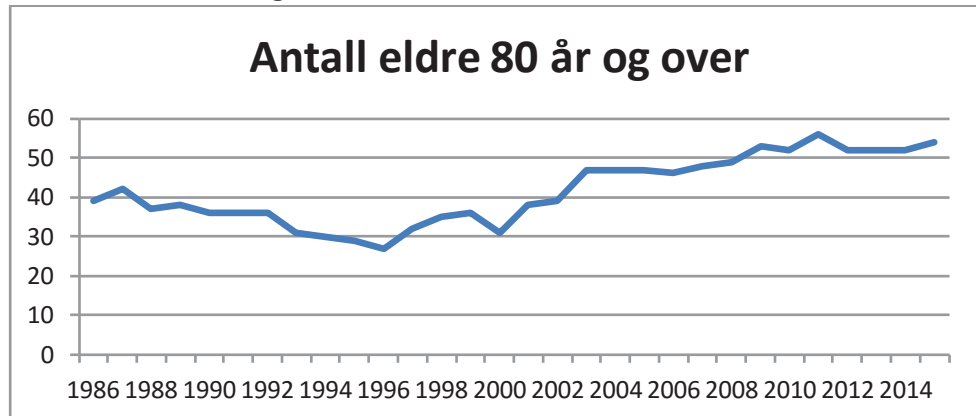
Barn i alderen 6 til 15 år siden 1986

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Antall barn i skolepliktig alder er i perioden redusert ganske betydelig. I toppåret 1990 var det 234 elever i aldersgruppen. Det har vært en reduksjon i aldersgruppen frem til 2013, mens antallet har holdt seg stabilt på 150-160 de siste tre årene. Det forventes en økning av barn som innskrives på skolene i årene fremover ut fra økningen i antall barn i barnehagealder.

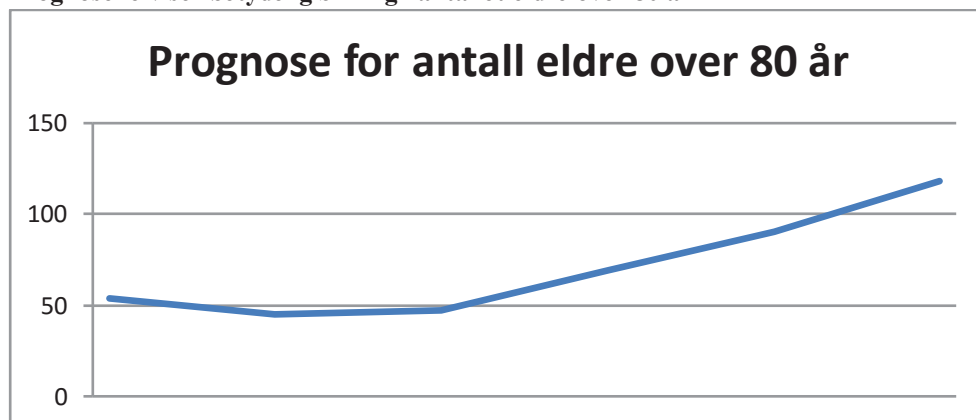
Eldre i alderen 80 år og over siden 1986

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Innbyggerne lever lenger, og antallet eldre over 80 år er økende. Bunnåret i perioden var 1996, med 27 i aldersgruppen, mens toppåret var 56 i 2011. De eldre holder seg gjerne friske lenger, men kan med årene pådra seg flere kompliserte diagnoser som krever økt ressursbruk. Nedenfor understrekes trenden med økende antall eldre i en prognose frem til 2040.

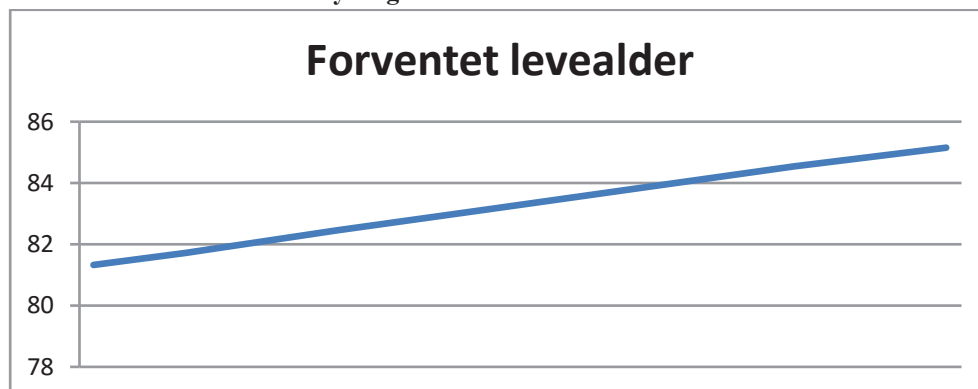
Prognosene viser betydelig økning i antallet eldre over 80 år

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Ifølge prognosene til SSBs mellomalternativ vil kommunen i 2040 ha 118 i denne aldersgruppen, altså over dobbelt så mange som i dag. Det blir viktig å satse på en styrket helhetlig eldreomsorg, og utnytte trinnene i «omsorgstrappen» i større grad enn i dag. Det vil bli økt fokus på hjemmebaserte tjenester og demensomsorg i årene framover.

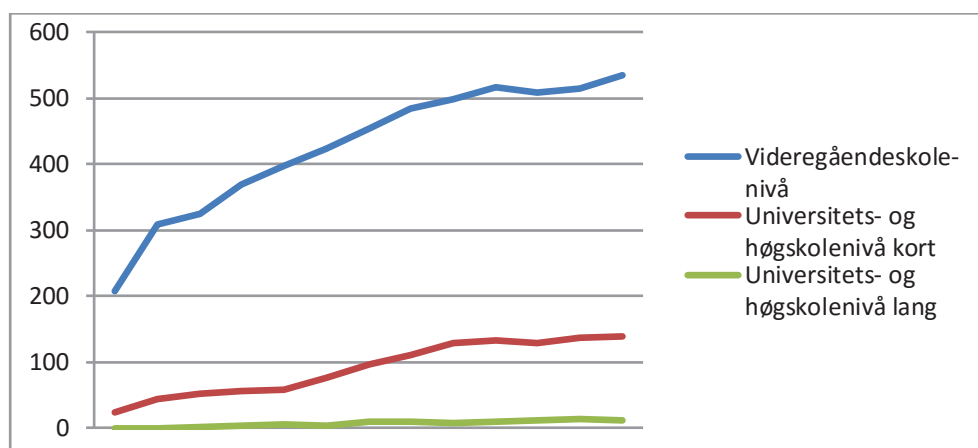
Forventet levealder øker betydelig i årene fremover mot 2040

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

SSB forventer at gjennomsnittlig levealder vil øke med fire år fra i dag og frem til 2040, eller med ca 1 år pr tiår. Dette er hyggelig lesning, samtidig som det vil gi kommunene utfordringer å håndtere en økende mengde eldre med sammensatte hjelpebehov. Neste generasjons eldre ventes også å ha høyere krav til standard og tjenestekvalitet.

Økende utdanningsnivå i befolkningen siden 1970

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

I de seneste tallene (2014) har 51 prosent av befolkningen over 16 år utdanning på videregående skole nivå. Andelen av befolkningen med universitets- og høghskole nivå (kort – 1-4 år) er på 13,5 prosent, mens landsgjennomsnittet ligger på 17 prosent. Andelen av befolkningen som har mer enn fire år høyere utdanning er 1,2 prosent, mot landsgjennomsnittet som er 6 prosent. Prosjektet «Kvalifisert for fremtiden» tar blant annet for seg denne tematikken.

Relativt ung befolkning

	Iveland	Aust-Agder	Nasjonalt
Andel barn og unge 0 - 5	9,2	7,2	7,3
Andel barn og unge 6-15	11,9	12,6	12,1
Andel eldre over 80	4,1	4,1	4,3

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Mot slutten av 1900-tallet hadde Iveland høyest andel unge i landet. I 2015 er andelen barn 0-5 år høy i forhold til fylket og landet som helhet, mens andelen ligger noe under for aldersgruppen 6-15 år. En høy andel unge gir positive konsekvenser for rammeoverføringene.

Behovsprofil - utvalgte KOSTRA-data

Pr 31. desember	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall 0-åringer	13	21	24	24	17	21	22
Antall 1-5 år	73	88	91	91	105	101	106
Antall 6-15 år	184	177	172	155	160	156	157
Antall 16-66 år	859	888	876	872	885	876	868
Antall 67-79 år	73	75	83	89	95	108	113
Antall 80 år og over	52	56	52	52	52	54	51
Antall arbeidsledige 16-24 år	3	3	5	-	-	-	-
Antall arbeidsledige 25-66 år	13	14	20	-	-	-	-
Antall fødte i løpet av året	13	18	26	24	15	21	21
Antall døde i løpet av året	16	6	14	9	10	8	11
Innflyttinger	89	117	83	69	-	86	72
Utflyttinger	56	77	105	100	-	65	84
Folkemengde i alt	1254	1305	1298	1283	1314	1315	1317
Folkemengde, kvinner i alt	616	640	638	628	649	644	649
Folkemengde, menn i alt	638	665	660	655	665	671	668

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabellen ovenfor gir en sammenstilling av forhold som bl.a. har betydning for tjenestetilbudet.

DEL 6 – Rapport fra enhetene

RESULTATENHET 10: POLITISK

Beskrivelse av virksomheten

Området omfatter all politisk virksomhet i kommunen, herunder politiske råd og utvalg samt gjennomføring av valg. Området omfatter også kommunens utgifter til Revisjon og Kontrollutvalg. Dette utgjorde til sammen kr. 729' i 2015. Tilskudd til politiske partier og tilleggsbevilgninger til politiske utvalg er plassert under dette området.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Mindre bruk
Netto utgift	2 774	2 635	139

Kommentarer

Politisk område hadde et mindreforbruk i 2015 på 139'.

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatt	Antall årsverk
Samlet bemanning	2	1,1

Oppnådde resultater i 2015

Tabellen nedenfor illustrerer aktiviteten i politiske utvalg i året som er gått, sammenlignet med 2014.

Utvalg	Antall møter		Antall saker	
	2014	2015	2014	2015
Kommunestyret	9	9	77	77
Formannskapet	11	8	54	21
Levekårsutvalget	7	5	39	19
Teknisk utvalg	8	5	58	22
Tjenesteutvalg		1		8
Administrasjonsutvalget	4	4	8	5
SUM	39	32	236	152

Levekårsutvalget og Teknisk utvalg ble slått sammen til Tjenesteutvalg etter kommunevalget høsten 2015.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Det vil være fokus på kommunereformen i 2016.
- Aktivt imøtekomme kommunale utfordringer mht demografiske endring og samfunnsutvikling.

RESULTATENHET 11: RÅDMANNSKONTORET

Beskrivelse av virksomheten

Rammeområdet inneholder i hovedsak følgende oppgaver: Rådmanns forvaltings- og ledelsesoppgaver, overordnet strategisk arbeid sammen med Oppvekst og Kultur, Helse og Velfredomsorg, Drift og Utvikling, leder- og organisasjonsutvikling. Videre er rådmannen engasjert i næringsutvikling, beredskap, partnerskapet med NAV, samarbeid i Knutepunkt Sørlandet og Setesdal. Videre ligger tilskuddene til Den Norske Kirke, andre trossamfunn, egenandel i regionalt næringsfond, diverse medlemskap, samt dekning av diverse fellesutgifter innenfor konsulent- og juridiske tjenester og kommunen.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Mindreforbruk
Netto utgift	2 866	2 406	460

Kommentarer

Mindre forbruket kommer av bevist mindre aktivitet og innkjøp innenfor flere områder, med i hovedsak innenfor konsulenttjenester, opplæring og kontingenter. Kompetansemidlene har heller ikke vær benyttet fullt ut. Disse valgene har vært nødvendig for å kunne starter tilpasningen av enhetens utgifter til framtidige inntekter.

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatt	Antall årsverk
Samlet bemanning	1	1

Kommunelovens krav om administrasjonssjef (rådmann) ivaretas av rammeområdet.

Oppnådde resultater i 2015

- Sammen med Drift og Utvikling bidratt til videre utvikling på «Åkle».
- Aktivt samarbeid med Agder Energi AS rundt Iveland II og Kringsjø kraftanlegg.
- Gjennomført lederopplæringssamlinger og bidratt til folkevalgtopplæring.
- Støtte til tiltak i lokalt næringsliv med kr 110 000,- gjennom regionalt næringsfond.
- Aktivt arbeid med nærings- og samfunnsutvikling.
- Forarbeidet og informasjon i forbindelse med kommunereformen.
- Videreført arbeidet med å tilpasse driften til framtidige inntekter jfr politiske signaler.
- Startet arbeid med å tilpasse enhetene til framtidige arbeidsoppgaver.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Medvirke til nærings- og samfunnsutviklingen.
- Iveland som kommune eller deler av en kommune i framtiden, og kommunereformen.
- Kommunikasjon og informasjon til innbyggerne.
- Medarbeiderfokus i forhold til resultatene fra MTU og Vernerunder.
- Videreutvikle organisasjonen og de ansatte gjennom gode ledere.
- Jobbe for at Iveland skal være en lærende- og tiltaksbedrift.
- Arbeide videre med realiseringen av sentrumsutviklingen - "Åkle".
- Videreutvikle og øke bruken av egenkontrollsystem for kommunen.
- Medvirke til at et nytt økonomireglement for Iveland kommune.
- Medvirke til videreutvikling av IKT samarbeid med Setesdal IKT og KR-IKT.
- Strategisk kompetanse for kommunen.
- Jobbe videre med nødvendige endringer innenfor økonomi, oppgaver og bemanning.
- Videreutvikle organisasjonen i forhold til å tilpasse driftskostnadene til framtidige inntekter.

RESULTATENHET 12: ØKONOMIENHETEN

Beskrivelse av virksomheten

Økonomistaben ivaretar oppgaver som ligger innenfor kommunens sentrale virksomhetsstyring som finansforvaltning, økonomi, lønn- og regnskapsfunksjon. I tillegg administreres eiendomsskatt og skatteoppkreverfunksjonen, samt systemansvaret for økonomisystemet.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Mindreforbruk
Netto utgift	2 890	2 571	319

Kommentarer

Mindreforbruket er tilknyttet sykrefusjon.

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatt	Antall årsverk
Samlet bemanning	4	3,8

I staben inngår økonomisjef, økonomirådgiver, lønningsansvarlig samt fagansvarlig regnskapsmedarbeider.

Oppnådde resultater i 2015

- Grunnet høyt sykefravær har enheten hatt hovedfokus på å opprettholdt stabil drift og normal service overfor andre enheter og kommunens innbyggere.
- Overholdt frister til rapportering fastsatt av sentrale myndigheter (skatte- og avgiftsmyndighet, SSB, KOSTRA mv.)
- Kvalitetslosen brukes for å distribuere skjema som enhetslederne skal rapportere på. Det er gjennomført jevnlig rapporteringer i 2015, der sammendrag og eventuelle forslag til tiltak gis videre til rådmann.
- Arbeid vedrørende samlokalisering og felles økonomisystem med Vennesla kommune er så vidt kommet i gang. IKT Setesdal er informert om at Iveland kommune ikke blir med på oppgradering av nåværende økonomisystem.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Iverksette samlokalisering med Vennesla kommune vedrørende økonomifunksjon, herunder overgang til Vismå Enterprise økonomisystem
- Videreutvikle økonomisk månedsrapportering og støttefunksjonen til enhetsledere
- Ta i bruk digitale postkasser til utsendelse av faktura og lønnsinfo. til ansatte og brukere
- Arbeide videre med overlapping av kompetanse i enheten for å begrense sårbarhet ved fravær/oppsigelse
- Opprettholde deltakelsen i økonominettverket i Knutepunkt Sørlandet, spesielt med tanke på en eventuell ny K5- kommune og muligheter for videre samarbeid

RESULTATENHET 13: SERVICETORGET

Beskrivelse av virksomheten

Servicetorget er innbyggernes første møte Iveland kommune. Her blir henvendelser fra publikum viderefremidlet til riktig saksbehandler. Det overordnede ansvaret for kommunens personal- og organisasjonsarbeid ligger i Servicetorget.

Servicetorget skal veilede og bistå rådmannen og enhetsledere i personal- og arbeidsgiverspørsmål herunder rekruttering, lønn og andre arbeidsbetingelser, HMS, opplæring og utvikling.

Servicetorget har ansvar for kommunens fellestjenester som IKT, telefoni, post, arkiv, resepsjon og sentralbord.

Staben har fagansvar innen innkjøp, og ivaretar den politiske sekretariatsfunksjonen, herunder saksutsendelse og valgadministrasjon.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Mindreforbruk
Netto utgift	7 000	6 514	485

Kommentarer

Servicetorget som også omfatter IKT området har et mindreforbruk i forhold til bevilget ramme på kr. 485' i 2015. Mindreforbruket for servicetorget kan blant annet knyttes til at lærlingen sluttet før lærekontrakten gikk ut og at kostnadene til IKT ble lavere enn budsjettet.

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatte	Antall årsverk
Samlet bemanning	4	3,8

Oppnådde resultater i 2015

- Servicetorget rapporterer også for politisk virksomhetsområde.
- Sykefraværet i 2015 var på 6,93 % for kommunen som helhet, målet var et sykefravær på under 6 %.
- For øvrig henvises til rapportering i dokumentets del som omfatter “organisasjon og ansatte”.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Fra 1.1.2016 ble Servicetorget redusert med ett årsverk av 3,8 årsverk. Målet er at Servicetorget skal fortsette å levere tjenester internt og eksternt som før men at det kan ta noe legger tid enn før. Se også “organisasjon og ansatte”.

RESULTATENHET 20: OPPVEKSTKONTORET

Beskrivelse av virksomheten

Oppvekstkantoret representerer til daglig rådmannen som bl.a. skole- og barnehageeier, og er også bindeleddet med PP-tjenesten, voksenopplæringen, Moonlight Vennesla og barnevern, og har dessuten ansvaret for alkoholbevillinger med tilhørende kunnskapsprøve samt serveringsbevillinger og etablererprøve. Pedagogisk rådgiver bistår kontinuerlig enhetene med tilrettelegging, søknader, rapporteringer, prosjektstyring og saksbehandling.

Det er etablert samarbeidsrutiner med jevnlig oppvekstledermøter som kvalitetssikrer opplæringsstilbudet, og som legger til rette for videreutvikling av tjenestene i skole og barnehage. Nettverkene i Knutepunkt Sørlandet styrker mulighetene for utviklingsarbeid innenfor oppvekst. Iveland kommune har stor glede av dette, spesielt innenfor skolenettverket. Oppvekstnettverket i KnPS samler både barnehage- og skolenettverket.

Oppvekstkantoret har det faglige og administrative ansvaret for forprosjektet *Kvalifisert for fremtida*, initiert av kommunestyret, samt implementeringsansvar for *Inkluderende læringsmiljø*, en felles satsing i Knutepunkt Sørlandet. Enheten jobber mye med forebygging og tidlig innsats.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Mindreforbruk
Netto utgift	5 528	5 469	59

Oppvekstkantoret hadde i 2015 et mindreforbruk på kr. 59. 224,-

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatt	Antall årsverk
Samlet bemanning	2	2

Oppvekstkantoret ledes av kommunalsjef oppvekst. I tillegg har kantoret én fast stilling som skolefaglig rådgiver og SLT-koordinator.

Oppnådde resultater i 2015

- Plan for Barn og Unge ble videreført, og arbeidet med forarbeidet rundt Barn- og unges medvirkning (Barne- og ungdomsråd) igangsatt, men utsatt inntil videre.
- Ungdomsarbeid i samarbeid med Moonlight i Vennesla ble videreført.
- Arbeidet rundt SLT-koordinator ble videreført (samordning av lokale, kriminalitetsforebyggende tiltak).
- Tilstandsrapport for skolene ble videreført, og ble fom 2014 slått sammen med rapport «Kvalifisert for fremtida». Årlig rapportering direkte til kommunestyret siste møte før sommeren.
- Foreldreveiledningsprogram for barn i rusfamilier ble videreført.
- Veiledningsprogrammet «Trygg tidlig» ble videreført. Virkemidler ble ferdigstilt i 2015, og videre strategi er under utarbeidelse.
- Felles ledelse ved skolene ble iverksatt, inntil videre med to med rektorfunksjoner.
- Relasjonen til barnevernet i Vennesla ble videreutviklet og rapporteringsrutiner etablert. Fra 1.1.15. er også Evje og Hornnes kommune med i et treparts-samarbeid rundt barnevern og PPT med Vennesla kommune som vertskommune.
- Arbeidet med inkluderende læringsmiljø i skoler og barnehager ble videreført, og satsingen vurdering for læring etablert.
- Et samarbeid med RVTS ble etablert i skoler og barnehager.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Videreutvikle kvalitetssikringssystem for skoler og barnehager, inkl. videreutvikling av indikatorer.
- Utrede kapasitetsbehov innen barnehage og skole i årene framover.
- Forsterket fokus på eksterne midler til drift og utvikling.
- Videreutvikle modell, tiltak og programmer for barn og familier relatert til rus/psykiatri og vold i nære relasjoner

RESULTATENHET 21: IVELAND SKOLE

Beskrivelse av virksomheten

Enheten har ansvaret for grunnskoleopplæringen og skolefritidsordningen. Ansvar for ordinær undervisning, samt spesialundervisning og voksenopplæring etter opplæringsloven.

Nøkkelinformasjon	2014/2015	2015/2016
Antall barn i skole	145	141
Antall barn i SFO	20	35
Venteliste SFO	Ingen	Ingen

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Merforbruk
Netto utgift	16 594	17 395	801

Årsaken til merforbruk er: Kontaktlærertillegg 250, Funksjonstillegg nettverk 63. Flyktninger. Tillegg ved lønnsoppgjør ikke budsjettert. Underbudsjettering på lønn. Økt bemanning SFO midt i budsjettåret.

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatte	Antall årsverk
Samlet bemanning	34	27

Dette er tall hentet fra budsjettdokument.

Oppnådde resultater i 2015

Mål for 2015	Måloppnåelse 2015
Oppfylle intensjonene i Kunnskapsløftet om å tilpasse opplæringen til den enkelte elev.	Spesialundervisning er fullt ut tildelt etter søknad og tilrådning fra PPT. Individuelle arbeidsplaner brukes på alle trinn. Flyktningene som kommer får tilpasset opplæring.
Mål om gjennomsnittlig stigning i resultater på de nasjonale prøvene, grunnskolepoeng og eksamensresultater.	Nasjonale prøver: Totalt svak stigning over tid Grunnskolepoeng: Svært bra i 2015. (41,7). Muntlig eksamensresultater betraktelig bedre enn fylket og landsgjennomsnittet våren 2014.
Kvalifisert for framtida	Implementeres i skolen. Vi utvikler og jobber med kvalitetskjenneegn. Fokus på foreldresamarbeid og læringsmiljø.

Utviklingen fremover – målsettinger

- «Vurdering for læring»: Følge Utdanningsdirektoratets satsing for pulje 6.
- Inkluderende læringsmiljø: Følge milepælplanen i satsingen til KnpS
- Kvalifisert for framtida: Jobbe videre med - og se positiv utvikling på satsingsområdene.
- Arbeid med lokale læreplaner: Fortsette dette arbeidet.
- Mål om gjennomsnittlig stigning i resultater på de nasjonale prøvene, grunnskolepoeng og eksamensresultater.

RE SULTATENHET 22: VATNESTRØM OPPVEKSTSENTER

Beskrivelse av virksomheten

Vatnestrøm oppvekstsenter er kombinert barnehage, skole og SFO, med ansvar for opplæring av barn fra 0 til 12 år etter Lov om barnehager og Opplæringslova. Oppvekstsenteret ønsker å gi et helhetlig oppvekstløp for barn og unge på Vatnestrøm. Høsten 2013 flyttet oppvekstsenteret inn i et helt nytt og utrolig flott bygg, med god plass til rundt 50 elever, SFO og 3 avdelinger i barnehagen. Barnehagen hadde ved årsskiftet 2015/2016 23 barn fordelt på 2 avdelinger; 10 under 3 år og 13 over 3 år. Ved årsskiftet var det 8 elever som boltret seg i SFO, dvs rundt halvparten av elevene på 1.-4.trinn fra Vatnestrøm. Elevtallet sank litt høsten 2015 siden nok et trinn ble overført til Iveland skole, og ved årsslutt var det 19 elever på skolen. Skolen framstår nå som en 1-4-skole. Grunnet overflytting av hele mellomtrinnet til Iveland skole fra skoleåret 2015/2016, ble elevtallet noe redusert i 2015, før elevtallet så ser ut til å stabilisere seg på rundt 20 elever.

Elevtallsutvikling

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Barn født	8	1	6	7	6	3	5	2
Skoleår	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Elevtall 1.-4. tr (1.-5.trinn)	22	19	19	22	20	22	21	16

Antall barn i barnehagen

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall barn 1-5 år	14	18	19	24	24	21	25	22	23

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Merforbruk
Netto utgift	7 007	7 291	284

Enheten endte i 2015 opp med et merforbruk, hovedsakelig på grunnlag av følgende punkter:

- Enheten fikk fratrukket i budsjettet på kr. 400.000,- to ganger i stedet for én i løpet av budsjettarbeidet
- Noe lavere foreldreinnbetalinger enn budsjettet
- Noe høyere skysstutgifter enn budsjettet

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatt (fast)	Antall årsverk (fast)
Samlet bemanning	18 (11)	11,9 (8,9)

Fordelt bemanning for barnehage, sfo og skole:

Adm.	Ped.leder	Pedagoger	Lærling	Fagarbeider	Assistent
1,05	2,90	4,1	1,00	1,9	0,95

Oppnådde resultater i 2015

- VOPS tilpasset seg politiske vedtak og økonomiske rammer
- Tidligere satsingsområder innen *Kvalifisert for framtida*, med et stort fokus på inkluderende læringsmiljø, læringsutbytte og foreldresamarbeid er videreført
- Fellessatsingen *Inkluderende læringsmiljø* har pågått gjennom året, med flere implementeringer i kollegiet
- Et flerårig samarbeid med RVTS startet opp høsten 2015
- Felles skoleledelse for VOPS og Iveland skole er etablert fra 01.08.15.

Utviklingen fremover – målsettinger

- En lærer tar videreutdanning innen matematikk og en barnehagelærer tar etterutdanning i språkopplæring
- VOPS har resultater på nasjonale kartlegginger som viser at vi er i stadig positiv utvikling og har etablert et inkluderende læringsmiljø med fokus på høyt læringsutbytte, bl.a. gjennom *Inkluderende læringsmiljø*.
- VOPS driver pedagogisk utviklingsarbeid innenfor vurdering for læring og lokale læreplaner, bl.a. gjennom deltakelse i Utdanningsdirektoratets nasjonale satsing *Vurdering for læring*
- En lærling består fagprøven i barne- og ungdomsarbeiderfaget

RESULTATENHET 23: SKAIÅ BARNEHAGE

Beskrivelse av virksomheten

Skaiå barnehage er en 7avdelings barnehage. Hovedoppgaven for Skaiå barnehage er å gi de minste innbyggerne i Iveland kommune ett tilfredsstillende pedagogisk barnehagetilbud, samt å sikre at barna er trygge og har det godt. Barnehagen drives etter barnehageloven, rammeplanen og kommunale vedtekter.

Skaiå barnehage har de siste årene opplevd kraftig vekst, og det har blitt utført bygningsmessige endringer både i 2014 og 2015 for å kunne tilpasse behovet for barnehageplasser..

Nøkkelinformasjon	2011	2012	2013	2014	2015
Antall barn i barnehagen	56	56	67	70	77
Herav barn under 3 år	34	22	30	37	34
Ventelister (lovens rett til plass)	0	0	0	0	0

NB! Tallene er beregnet fra 15.08. Siden vi har to barnehageopptak i året, er det ofte flere barn i barnehagen pr 01.01. I 2015 var det 79 barn pr 01.01.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

	Regulert Budsjett	Regnskap	Mindreforbruk
Netto utgift 2015	12 302	11 550	752

Mindre forbruket skyldtes flere forhold, vi fikk høyere inntekter både på foreldrebetaling og gjestebarn enn vi hadde budsjettet med. Dette tilsvarte en økning på ca 385 000 kr.

Det ble mindre utgifter til administrasjon og ombygging, samt noe innsparing på ulike budsjettposter.

Bemanning

Bemanning – ant. årsverk:	Antall ansatte 2014	Antall årsverk 2014	Antall ansatte 2015	Antall årsverk 2015
Samlet bemanning	29	19,6	32	21,6
Spesialpedagogiske tiltak	5	1,9	5	1,9

Bemanning pr 15.08.

Bemanningen i 2015 er 3 pr avdeling. Vi har hatt en lærling i 2015.

Oppnådde resultater i 2015

1. God kvalitet: Hadde svært godt resultat på brukerundersøkelsen våren 2015.
2. Reduksjon av sykefravær: Oppfølging av sykemeldte, trivselstiltak. Styringsgruppa har mandatet til IA utvalget med fokus på sykefravær og arbeidsmiljø. Sykefraværet var høyt vinteren 15 og senhøsten 2015, Det jobbes aktivt med tiltak for å få redusert sykefraværet. Ingen av sykemeldingene er jobbrelatert.
3. Barnehagen jobber etter satsningsområdene i Kvalifisert for framtida og med hovedfokus på den interkommunale satsningen «Inkluderende læringsmiljø», og å styrke barns psykiske helse.
4. Vi jobber systematisk med tidlig innsats. Hele personalet er kurset i «trygghets sirkelen», som er vårt utgangspunkt for vår forståelse av relasjon/samspill med barna. Vi jobber også tett sammen med helsestasjonen og deres satsning «trygg tidlig». Barna i Iveland får på denne måten en helhetlig oppfølging gjennom helsestasjon og barnehage med fokus på å styrke psykisk helse. Kvello modellen er gjennomført høsten 2015.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Vi jobber systematisk med de ulike satsningsområdene i Kvalifisert for framtida. Inkluderende læringsmiljø er definert og bevisstgjort for de ansatte, og vi jobber med dette både på systemnivå og individnivå til beste for barna. Personalet er i gang med kompetansehevingsprogram i regi av RVTS med fokus på å heve de voksnes forståelses- og handlingskompetanse i forhold til barn og elever med sosio emosjonelle utfordringer.
- Vi jobber for et fortsatt redusert sykefravær og høy trivsel i Skaiå barnehage.
- Økt pedagogtetthet: Iveland kommune ligger under de andre knutepunktkommunene i forhold til pedagogtetthet. Vi har et mål om flere pedagoger, og dette er også Utdanningsforbundets satsning fremover.
- Vi ønsker å tilpasse oss politiske vedtak og økonomiske rammer på best mulig måte, og legge til rette for vekst og nye behov i form av kompetanse, areal og ressurseffektiv drift.

RESULTATENHET 30: PLEIE- OG OMSORG

Beskrivelse av virksomheten

Pleie og omsorgstjenesten består av 27,86 årsverk fordelt på:

Bygdeheimen

- Langtidsopphold i institusjon, 11 plasser
- Langtidsopphold i institusjon skjermet enhet, 4 plasser
- Korttids-/avlastningsopphold, 4 plasser

Åpen omsorg

- Hjemmesykepleie
- Praktisk bistand og opplæring (hjemmehjelp)
- Matombringning
- Trygghetsalarm
- Omsorgsboliger
- Brukerstyrt personlig assistent (BPA)
- Støttekontakt
- Omsorgslønn
- Ledsagerbevis
- Koordinerende enhet. Kontaktpunkt Individuell plan.
- Habiliteringstjenesten for barn og unge

Alle tjenestene er regulert i lover og forskrifter. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m og Lov om pasient- og brukerrettigheter.

Kommunen har høy sykehjemsdekning (30-40 %). Gjennomsnittet i landet er sykehjems plass til 25 % av de over 80 år.

Pleie- og omsorgstjenesten disponerer også seks omsorgsboliger. Disse er i utgangspunktet tenkt til personer med behov for heldøgns bemanning. I Iveland kommune er det hjemmetjenesten som har ansvar for disse på dagtid, mens Bygdeheimen har nattevakt.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Merforbruk
Netto utgift	20 614	20 780	166

Pleie- og omsorgsenheten hadde et merforbruk på 166,416 i 2015.

Ansvarsområdene Bygdeheimen og hjemmesykepleien balanserer når man bl.a tar høyde på t 40% merkantil stilling er blitt holdt vakant etter at ansatt gikk av med pensjon (som har gitt ca 250' innsparing).

Ansvarsområdet BPA har fått et merforbruk på 166 415,67. Enheten har klart å spare inn deler av denne summen på andre ansvarsområder, men ettersom det ikke er gitt lønnskompensasjon i lønnsoppgjør og mindre brukerbetaling endte enheten opp med et merforbruk på 166,416'.

Oppnådde resultater i 2015

Videreføring av hverdagsrehabilitering som arbeidsmetode:

- Hverdagsrehabilitering innført og venstreforskyvning av tjenestetilbudet igangsatt. Opplæring gjennomført, men tilbudet må videreutvikles.
- Hospitering av ansatte i nabokommuner i 2016

Helsefremmende hjemmebesøk

° Oppstart med tilbud våren 2015. Alle innbyggere over 75 år i Kommunen få tilbud om besøk av hjemmetjenesten for å informere om tilbud i Kommunen, tjeneste og hjelpemidler.

Styrke demensomsorgen

- Pårørendeskole og samtalegrupper gjennomført, etablert studiegruppe Demensomsorgens ABC, opprettet demenskoordinator, utvidet dagtilbud til hjemmeboende personer med demens.
- Prosjekt

God kvalitet i dokumentasjon og journalføring:

- Videreføring av Visma Profil som dokumentasjonssystem.
- Veiledning/undervisning på sykepleiedokumentasjon.
- Veiledning i daglig bruk av Visma Profil av superbrukere/systemansvarlig.
- Oppfølging av kvaliteten på sykepleiedokumentasjonen av avdelingsleder.
- Sykepleiedokumentasjon som tema i sykepleiermøter, hjelpepleier-/omsorgsarbeidermøter, personalmøter og i andre aktuelle fora.
- Videreføring av Mobil omsorg i hjemmesykepleien (bruk av iPad: for bedre samhandling, effektivisering og kvalitet, styrker pasientsikkerheten, alltid tilgang til oppdatert pasientjournal).

Velferdsteknologi:

- Nødvendig utstyr har til en viss grad blitt tatt i bruk, men tilbudet må breddes videre ut.

Tjenestekvalitet:

Ettersom over 80 % av sykehjemsbeboere på landsbasis regnes å ha en demensdiagnose har prosjektet utbygging og ombygging av Iveland bygdeheim også hatt et stort fokus i 2015. Utbygging/ ombygging av Iveland bygdeheimen bli satt i gang høsten 2015. Nye demensavdeling vil stå ferdig i løpet av sommeren 2015, hele ombygging vil være ferdig i løpet av våren 2017. Det jobbes med å styrke demensomsorgen og til dette trenger man bl.a bygningmasser som imøtekommer behovene.

De få undersøkelser som er gjort av omsorgstjenestenes virksomhet gir gode indikasjoner på at de har sin styrke på sine grunnleggende oppgaver innenfor behandling og pleie. Tjenestene kommer imidlertid ofte seint inn og er ikke like gode på å ivareta forebyggende virksomhet, opptrening, rehabilitering, fysisk, sosial og kulturell aktivitet. Mye tyder også på at dette bildet er forsterket de seneste årene (Meld. St. 29, Morgendagens omsorg, 1.2.2 Omsorgstjenestens utfordringer).

Et viktig tiltak vil være å jobbe for en holdningsendring i befolkningen og helsetjenesten fra behandling- og kompensierende kultur til mestringskultur. Hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering vil være viktige grep her, men også helsefremmende hjemmebesøk.

RESULTATENHET 31: NAV-KOMMUNE (SOSIAL)

Beskrivelse av virksomheten

Den kommunale delen av NAV har ansvarsområde etter Lov om sosiale tjenester i NAV, herunder økonomisk veiledning, økonomisk støtte, gjeldsrådgivning og Kvalifiseringsprogrammet. Videre ligger arbeidet med flyktninger, boligkontor og husbankordninger, herunder bostøtte, startlån og tilskudd.

Nøkkelinformasjon	2011	2012	2013	2014	2015
Antall sossialsaker med vedtak	112	81	130	166	118
Antall brukere med sosialhjelp	30	41	42	47	21
Tildelte Startlån	5	9	8	2	9
Antall med bostøtte	29	38	25 i snitt	28 i snitt	28 i snitt

- Antall personer som har fått sosialhjelp har i 2015 gått ned. Vi har også færre personer som har fått det, så det er positivt, men tyder også på at vi har tyngre brukere i fht utbetalingene på økonomisk sosialhjelp.
- Økonomisk veiledning/gjeldsrådgivning er hovedområdet vårt. Prosjektet om å bedre barns levekår i Iveland kommune er videreført fra 2014 til 2015.
- Kommunale boliger har i 2015 i all hovedsak vært utleid hele tiden. Og Nav har måtte leie private boliger for å dekke behovet. Det ble også anskaffet en ny enebolig på slutten av 2015
- Flyktningarbeidet har hatt stabile og gode resultater for flyktningene på introduksjonsprogrammet. Behovet for språkpraksiser er fremdeles stort og vi jobber fremdeles med å få til en best mulig ordning i fht dette, da spesielt med de andre enhetene i kommunen. Mange enheter er veldig positive til dette.
- Ved å bosette flyktninger har NAV Iveland fått inn store inntekter til kommunen. Dette er viktig at de så blir brukt på arbeidet med flyktningene og tiltak for å bedre deres mulighet for integrering og arbeid. Dette arbeidet gjøres sammen med spesielt skole, barnehage og helsa.
- Det har vært 21 søknader til Startlånsordningen, både startlån, tilskudd til etablering og tilpasning. Kommunen opplever å ha tilstrekkelig med midler til å gi lån til de personer som har blitt vurdert til å kunne betjene et slikt lån. Vi har fått inn 21 søknader som har ført til 7 innvilgelser, 3 forhåndsgodkjennelser, 7 avslag og 4 søknader ble trukket. Vi har innvilget totalt 1.691.000 i startlån, 400.000 i etableringstilskudd i 2015, og 24119,- i tilskudd til tilpasning.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Merforbruk
Netto utgift	4 804	4 966	163

Økonomisk sosialhjelpsutgifter var i 2014 på totalt 704.000, da inkludert økonomisk sosialhjelp til flyktninger. I 2015 har denne utgiften økt med 284.000,-. Det er naturlig at det vil bli økt økonomisk sosialhjelp på flyktninger som er ferdig på Introduksjonsordningen, dette fordi de færreste er selvforsørget på dette tidspunktet, uheldigvis.

Da Iveland Kommune har en familie på alternativt mottaksplassering får vi tilskudd fra UDI som hjelper til å dekke utgifter vi har på andre felt.

Kvalifiseringsprogrammet er et tilbud som kommunene er pliktig til å gi dersom det kommer søknader fra personer som fyller vilkårene. Da vi ikke hadde noen på dette i 2015 har ikke disse budsjettmidlene blitt brukt og har hjulpet til at budsjettet kom mer i balanse.

Selv om sosialutgiftene har økt så har antall søknader gått kraftig ned, også antall brukere. Det betyr at vi er på rett vei, men at vi nå har tyngre brukere som har større utfordringer for å bli selvforsørget, men når vi har færre brukere har vi en gylden mulighet til å gå inn bra med oppfølging både på økonomi og i fht arbeid.

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatte	Antall årsverk
Samlet bemanning	3	2,85
Statlige stillinger, bars som info	2	1,7

I tillegg har man i hele 2015 hatt en eksternt fullfinansiert prosjektstilling innenfor Fattigdomsprosjektet tilsvarende 35 % frem til august, og 60% resten av året. Boveilederen som ble ansatt i prosjektstilling i 2014 har fortsatt i 2015 i en stilling på mellom 60 og 80%.

I tillegg har man måtte ha 15% ekstra på flyktning-arbeidet på grunn av økt bosetting.

NAV bemannes av kommunalt og statlige ansatte men har en felle leder som rapporterer likt til stat og kommune. Leder er tilsatt i Iveland kommune men har det samme ansvaret for alle ansatte og er delegert fullmakter fra staten som er lik de man har for kommunen. Staten har samme styringsretten av lokal NAV leder som kommunen har.

Oppnådde resultater i 2015

Mål for 2015	Måloppnåelse 2015
Fortsette å arbeide med smart ressursutnyttelse av personale på tvers innad i enheten, samt benytte frivillige lag og foreninger så langt det lar seg gjøre til ulike oppgaver.	Vi har hatt klarere linjer mellom når flyktninger skal ha oppfølgingen av flyktningkonsulent, og når de skal over til annen veileder på NAV, som arbeider med arbeidssøkere. Drøftet vanskelige saker anonymt på tvers av arbeidsområder for finne ut hvem som har best mulighet for å følge opp.
Tilby et kvalitetsmessig godt veiledningstilbud, som bidrar til bedre økonomi i barnefamilieene som deltar.	Alle veilederne på NAV Iveland har gjennomgått et veiledningsprogram for å bli bedre på veiledning. Vi har hatt stort fokus på brukere som har barn. Prosjektet med å bedre barns levekår gikk også i 2015. Vi har samarbeid med ressurscenter for økonomisk og gjeldsrådgivning i form av kompetanseheving inne økonomisk rådgivning.
Ha et godt arbeidsmiljø hvor ansatte trives og velger å ha NAV Iveland/Iveland kommune som sin arbeidsgiver.	Vi har svært høy score på medarbeiderundersøkelsen. Vi har hatt fokus på å kunne gi åpne og ærlige tilbakemeldinger. Alle er med på å hjelpe hverandre, og har noen en travel periode så stiller alle opp. Ingen utskifting av ansatte i løpet av 2015.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Økt fokus på bedre brukermøter i form av kompetanseheving gjennom Veiledningsplattformen som vi holder på å implementere i kontoret. Fokus på at alle brukere skal få den hjelpen de har krav på og behov for.
- Arbeide aktivt med økonomisk råd og veiledning da vi ser at det er det som gjør at vi kan få ned sosialhjelpskostnadene i kommunen.
- Økt fokus på samarbeid mellom kommunal flyktningetjeneste og saksbehandler som har oppfølging av arbeidssøkere for å komme inn på rett spor i fht arbeid så fort som mulig.

RESULTATENHET 32: HELSEAVDELINGEN

Beskrivelse av virksomheten

Helseavdelingen består av legekantor, helsestasjon, psykiatritjeneste, jordmortjeneste, fysioterapi og folkehelsekoordinator. Legevaktsamarbeid med Vennesla og Kristiansand.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert Budsjett	Regnskap	Merforbruk
Netto utgift:	4 682	4 878	196

Det er for 2015 et merforbruk på Helseavdelingen totalt sett.

2014 var siste året med samhandlingsmidler i budsjettet, med ekstra sluttavregning på kr 95.000,-. I tillegg merforbruk på legekantor og på legevakt.

Bemanning – ant. årsverk:	Antall ansatte	Antall årsverk
Samlet bemanning	9	5,03

Oppnådde resultater i 2015

Mål for 2015	Måloppnåelse 2015
Kort ventetid på helsetjenester	Stort sett oppnådd
Kompetanseutvikling	Tilfredsstillende
Lavt sykefravær	Delvis oppnådd
Ressurseffektiv drift	Forsvarlig drift men med merforbruk

Utviklingen fremover – målsettinger

- Videreutvikle gode helsetjenester og samtidig holde dem innenfor de økonomiske rammene.

RESULTATENHET 40: KULTURENHETEN

Beskrivelse av virksomheten

Kulturavdelingen har ansvar for kommunens bibliotekstjeneste, drift av kulturskolen, kulturvernarbeid, kunst- og kulturformidling, informasjonstjenesten gjennom kommunale hjemmesider, sosiale media og Bygdebrevet, i tillegg til utleie av Ivelandshallen. Barne- og ungdomsarbeid gjøres i samarbeid med oppvekstkontoret og Moonlight.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert budsjett	Regnskap	Merforbruk
Netto utgift	1 706	1 737	32

Merforbruket skyldes i hovedsak fire forhold:

Innkjøp av to stoler til biblioteket (12.000), generelt overforbruk på en del poster innen bibliotek (15.000), innkjøp av utstyr til kulturskolen (10.000) og noe mer satsing på talent i kulturskolen (lønnsutg. (8.000))

Bemanning pr 31.12.15:

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatte	Antall årsverk
Samlet bemanning	5	Ca 1,70

Oppnådde resultater i 2015

- «Ivelandsdagene» ble markert over en ni dagers periode i september måned.
- Kulturgruppa «Nøkkerosen» videreførte sitt arbeid med bl.a. filosofikafeer, konserter m.m. Arbeidet samkjøres noe med arrangement på Åkle i regi av kulturkontoret / biblioteket.
- Karstein Lie ble tildelt Kongens fortjenestemedalje
- Første hele året med drift av «nye» Iveland folkebibliotek på Åkle. Utlån av medier på folkebiblioteket var på 2800 enheter inkl. fornyelser. Dette er «kun» en nedgang på 10% sett i forhold til 2014. Om lag 80% av brukerne i 2014 var skoleelever.
- Ved utgangen av 2015 var det 19 elever med tilbud innen piano, fiolin, trommer eller gitar. Noen av elevene har vært med på regionale samlinger / konkurranser.
- Kulturstipend til Emilie og Mai Brit Berge. Voss stipendet ble tildelt Iveland IL idrettsskolen.
- Ungdommens kulturmønstring ble avholdt i samarbeid med Vennesla kommune.
- Bruken av Ivelandshallen har vært som tidligere år.
- Våre hjemmesider har vært i bruk i 2,2 år. De mest populære sidene har hatt ca 10000 treff siden oppstarten. En ordinær nyhet ligger på mellom 50-250 treff.
- Antall «likes» på Facebook er ca 940. I tillegg benytter kommunen Flickr, YouTube og Instagram.

Utviklingen fremover – målsettinger

- Videreutvikle Åkle kulturarena til en møteplass der en oppdatert og motiverende biblioteksamling er sentral. Kulturarrangement avholdes jevnlig, gjerne i samarbeid med andre aktører
- Videreføre et positivt arbeid i kulturgruppa «Nøkkerosen» med jevnlig kulturtilbud gjennom hele året.
- Planlegge å gjennomføre «Ivelandsdagene 2016» i samarbeid med kulturgruppa og andre bidragsytere
- Vurdere en oppgradering av nye facebook-sider og videreutvikle dagens gode hjemmesider.

RESULTATENHET 60: DRIFT OG UTVIKLING

Beskrivelse av virksomheten

Enhetens ansvarsområder består av følgende tjenester: Vannforsyning, avløpsrensing, vedlikehold av kommunale bygg, renovasjon, sommer og vintervedlikehold av veier og anlegg, park og kirkegårdsvedlikehold, næringsarbeid, geologi, miljøarbeid, landbruk og beredskapsarbeid. Videre arbeides det med forvaltnings- og planleggingsoppgaver i henhold til plan- og bygningsloven, samt matrikkelloven og forurensingsloven.

De fleste av arbeidsoppgavene berører våre innbyggere direkte, og det tilstrebes å kunne gi så godt tjenestetilbud som mulig innenfor de økonomiske rammer som tildeles. Brøyting og strøing av kommunale og private veier er kostnadskreven, men gir en viktig trygghet for våre innbyggere.

Drift og utvikling drives med motiverte og faglig dyktige ansatte. Reduserte rammer de siste årene tilsier mer bruk av egne ansatte i forbindelse med gjennomføring av investerings- og vedlikeholdsprosjekter.

Årets driftsregnskap – avviksanalyse

(Tall i hele 1 000 kr)

2015	Regulert budsjett	Regnskap	Merforbruk
Netto utgift	17 978	17 982	4

Årets regnskap viser et merforbruk på 4 000,- kr. Blant annet har følgende poster hatt innvirkning på resultatet:

- Egne medarbeidere er benyttet i investeringsprosjekter, noe som innebærer at lønnsmidler på 0,843 mill. kr er flyttet fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet.
- Merforbruk på sommervedlikehold av kommunale veier er på ca. 0,4 mill.
- Merforbruk på vintervedlikehold av kommunale veier er på 0,17 mill.
- Brøyting og strøing av private veier kostet 1,175 mill kr. Noe som gav en kostnadsdekning på 66%.
- Utgifter til strøm har gitt en innsparing på 0,162 mill kr i forhold til budsjett.
- Det er brukt 0,2 mill kr av bundne fond til inndekning av overskridelse på renovasjon.
- Inntekter fra vannavgift Voss Produksjon på kr 0,6 mill. er trukket ut fra driftsregnskapet og satt inn på fond.

Bemanning

Bemanning – ant. Årsverk:	Antall ansatte	Antall årsverk
Administrasjon	8	6,2
Driftspersonalet	14	11,2
Samlet bemanning:	22	17,4

Oppnådde resultater i 2015

Mål for 2015	Måloppnåelse 2015
Gjennomføre de vedlikeholdsoppgaver som fremkommer i FDV- planen for kommunens bygg, veier og anlegg.	Arbeidsoppgavene er planlagt og gjennomført på best mulig måte ved å tilpasse innleid hjelp opp mot egne ressurser. Det er i stor grad brukt egne ressurser i forbindelse med ombygging og opprusting av Skaiå barnehage. De kommunale veiene har fått en betydelig opprusting gjennom utkjøring av ca. 400 lass med grus og pukk. Dette var nødvendig etter en vanskelig vinter/vår. Det er videreført fokus på ENØK i de kommunale byggene, både gjennom tiltak og planlegging av fremtidige investeringer i barnehage, skole og pleie og omsorg.
Legge til rette for god fremdrift i utvikling av tomteområder og infrastruktur.	Reguleringsplan for Birketveit sentrum er utarbeidet og fremmet til 1. gangs behandling. Planen legger til rette for fortetting og utvikling av sentrumsnære tomter. Deler av uteområdet ved Åkle er opparbeidet i takt med utbygging av leilighetene. Det har vært lite aktivitet i boligfeltene Heimreneskilen, Skislandsåsen og Bjørnehatten sist år.

Investeringer	<p>Enheten har prosjektledelsen på utvidelse og ombygging av sjukeheimen, samt Iveland skole. Arbeidene gjennomføres over flere år og avsluttes gradvis frem til sommeren 2017.</p> <p>Et prosjekt med sanering av private avløpsanlegg på Skisland er under planlegging.</p>
Videreutvikle enheten	<p>Enheten har disponert ansatte på en effektiv og fleksibel måte samtidig som det har vært fokus på å skape et godt arbeidsmiljø.</p>

Utviklingen fremover – målsettinger

- Enheten planlegger å utføre arbeidsoppgavene på en effektiv og hensiktsmessig måte ved å tilpasse innleid hjelp opp mot bruk av egne ressurser, slik at kommunen får mest mulig igjen for de midler som avsettes til nybygg og vedlikehold.
- Tilstrebe best mulig standard på veier, bygg og anlegg ut fra tildelte økonomiske ramme.
- Slutføre detaljregulering av Birketveit sentrum.
- Selge ledige kommunale tomter i Natelandsholtet, Bjørnehatten og Skislandsåsen.
- Videreføre opparbeidelse av uteareal på Åkle i takt med bygging av leiligheter.
- Prosjektledelse og oppfølging av investeringsprosjektene Bygdeheimen, Iveland skole og andre mindre prosjekter. Arbeide for at enheter tilføres ressurser til opparbeidelse av infrastruktur, slik at byggeaktiviteten kan ta seg opp.

Del 7 – Investeringer

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet viser investering i anleggsmidler for 2015. Året 2014 er med for å få sammenligningen i regnskapet.

		Regnskap 2015	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2014
TIL INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER FRA LINJE 1, SKJEMA 2A		36 656 061,03	36 958 000,00	40 050 000,00	15 019 238,93
FORDELTE SLIK:					
Prosjekt 165					
Skislandsåsen boligområde		272 377,43	175 000,00	0,00	823 356,30
Prosjekt 166					
Bjørnehatten, opparbeidelse		14 770,00	500 000,00	2 000 000,00	0,00
Prosjekt 167					
Skislandsåsen, justeringsavtale V/A		5 042 305,00	5 042 000,00	0,00	0,00
Prosjekt 168					
Skislandsåsen, justeringsavtale vei/lys		1 770 854,00	1 771 000,00	0,00	0,00
Prosjekt 170					
Heimreneskilen, justeringsavtale V/A		1 998 972,00	1 999 000,00	0,00	0,00
Prosjekt 171					
Heimreneskilen, justeringsavtale vei/lys/lek		2 588 823,50	2 589 000,00	0,00	0,00
Prosjekt 214					
IKT KnpS samarbeid		0,00	0,00	500 000,00	0,00
Prosjekt 215					
Nødstrømaggat kommunehus		541 368,00	486 000,00	0,00	17 145,00
Prosjekt 216					
Skaiå barnehage, ombygging		0,00	0,00	0,00	355 804,63
Prosjekt 217					
Inv.tiltak kirken		0,00	0,00	0,00	194 316,00
Prosjekt 546					
Avløp Skisland		110 533,60	200 000,00	1 000 000,00	0,00
Prosjekt 547					
Toalettanlegg Birketveit		261 919,20	250 000,00	250 000,00	0,00
Prosjekt 548					
Skrøme vannverk, utvidelse		0,00	0,00	0,00	345 716,60
Prosjekt 563					
ENØK kommunale bygg		522 192,38	400 000,00	500 000,00	1 522 742,18
Prosjekt 565					
Bil hjemmesykepleien		346 897,00	347 000,00	300 000,00	0,00
Prosjekt 667					
Etablering mineralsamling Åkle		464 367,97	464 000,00	0,00	496 656,53
Prosjekt 746					
Opprustning, asfalt veier		891 170,04	900 000,00	1 000 000,00	0,00
Prosjekt 810					
Flyktningebolig/kommunal bolig		2 614 275,00	3 000 000,00	2 500 000,00	2 153 025,00
Prosjekt 825					
Fiberutbygging Skaiå/Vatnestrøm		133 382,13	150 000,00	1 000 000,00	0,00
Prosjekt 860					
Utvidelse Skaiå barnehage KS-70/14		2 424 412,05	2 585 000,00	2 000 000,00	0,00
Prosjekt 861					
Iveland skole, utvidelse		4 907 732,41	5 000 000,00	8 000 000,00	0,00

Prosjekt 921					
Utbedring Ranestadvegen		246 750,00	250 000,00	0,00	0,00
Prosjekt 984					
FDV vann/avløp		432 168,81	500 000,00	500 000,00	200 908,76
Prosjekt 985					
Lager uteseksjon		0,00	0,00	0,00	1 450 104,29
Prosjekt 987					
Pumpestasjon Åkle		0,00	0,00	0,00	547 375,81
Prosjekt 988					
Utbygging Skaiå, grunnverv, omlegg VA		153 994,25	100 000,00	0,00	549 267,43
Prosjekt 989					
Fjellsikring Iveland skole		0,00	0,00	0,00	248 766,00
Prosjekt 995					
Demensavdeling bygdeheimen		9 519 463,25	9 000 000,00	20 000 000,00	243 662,54
Prosjekt 996					
Uteområder Åkle		816 798,25	850 000,00	500 000,00	1 467 203,86
Prosjekt 997					
Sandlager vatnestrøm		0,00	0,00	0,00	1 328 222,50
Prosjekt 998					
Inventar bibliotek/mineraler Åkle		0,00	0,00	0,00	386 965,50
Prosjekt 999					
Gang- og sykkelveg Skaiå		0,00	0,00	0,00	2 688 000,00
Prosjekt 1000					
Jernbanespor Vatnestrøm		580 534,76	400 000,00	0,00	0,00
Prosjekt 18					
Netto driftsramme		0,00	0,00	0,00	0,00
Prosjekt 19					
Netto driftsramme		0,00	0,00	0,00	0,00
SUM FORDELTE		36 656 061,03	36 958 000,00	40 050 000,00	15 019 238,93
DIFFERANSE		0,00	0,00	0,00	0,00

Investeringer - Prosjektkommentarer for 2015

Prosjekter som er sluttført i 2014 blir ikke kommentert noe mer i dette avsnittet enn for 2014.

Prosjekt 165 Skislandsåsen boligområde

I forbindelse med overtakelse av infrastruktur i boligfeltet, vedtok kommunestyret å inngå avtale med utbygger om ferdigstillelse av vei, gatelys og V/A anlegg. Utgiftene skal dekkes inn gjennom salg av 3 tomter som kommunen overtok i forbindelse med ferdigstillelsen. Opparbeidelse av lekeplass og en p-plass ble gjennomført i 2015.

Prosjekt 166 Bjørnehatten, opparbeidelse

Budsjettet ble nedregulert da det ikke ble aktivitet i området.

Prosjekt 167, Skislandsåsen, justeringsavtale V/A

Justeringsavtalen må teknisk føres i investeringsregnskapet for at det skal komme med i det kommunale regnskapet.

Prosjekt 168, Skislandsåsen, justeringsavtale vei/lys

Justeringsavtalen må teknisk føres i investeringsregnskapet for at det skal komme med i det kommunale regnskapet.

Prosjekt 170, Heimreneskilen, justeringsavtale V/A

Justeringsavtalen må teknisks føres i investeringsregnskapet for at det skal komme med i det kommunale regnskapet.

Prosjekt 171, Heimreneskilen, justeringsavtale vei/lys/lekeplass

Justeringsavtalen må teknisks føres i investeringsregnskapet for at det skal komme med i det kommunale regnskapet.

Prosjekt 214 IKT Knutepunktet samarbeid

Prosjektet er blitt utsatt til 2015. Ikke realisert noe i 2015.

Prosjekt 215 Nødstrømsaggregat kommunehuset

Det ble kun gjennomført prosjektering og bestilling av anlegget i 2014. Montering og ferdigstilling ble gjennomført våren 2015, og det ble et merforbruk for å få alt gjennomført.

Prosjekt 216 Skaiå barnehage, ombygging - 2014

Det er gjennomført en del bygningsmessige tilpasninger innfor eksisterende arealer i forbindelse med innføring av ny 6 avdeling.

Prosjekt 217, Inv tiltak kirken - 2014**Prosjekt 546, Avløp Skisland**

Avløps- og renseanlegget ble ferdigstilt i 2015 til under budsjett.

Prosjekt 547, Toalettanlegg Birketveit

Toalettanlegget ved Bedehuset/badestrand ble bygd etter planen i 2015. Prosjektet fikk et lite merforbruk.

Prosjekt 548 Skrøme vannverk utvidelse - 2014

Membranfiltre er skiftet og kapasiteten er utvidet. Arbeidene er ferdigstilt innfor en kostnadsramme på 0,346 mill kr.

Prosjekt 563 ENØK kommunale bygg

Man videreførte arbeidet med ENØK tiltak også i 2015. Det er miljøvennlige og økonomisk tiltak for kommunen og underbygger kommuneplanen om fokus på miljøet.

Prosjekt 565, Bil til hjemmesykepleien

Det ble anskaffet en ny bil til hjemmesykepleien da den gamle ikke lenger var forsvarlig og hensiktsmessig og eier for kommunen.

Prosjekt 667 Etablering mineralsamling Åkle

I forbindelse med flytting av kommunens mineralsamling til Åkle ble det bygget ny utstilling. Det ble bevilget midler gjennom kommunens nærings og tiltaks fond, og endelig ferdigstilling og åpning var våren 2015.

Prosjekt 746, Opprustning, asfalt veier

Det ble gjennomført opprustning og asfaltering av enkelte veistrekninger for til sammen ca 0,9 mill. kr.

Prosjekt 810 Flyktningebolig/ kommunal bolig

Det ble kjøpt en enebolig til 2,614 mill kr. og kommune fikk et tilskudd på 1 046 mill kr for kjøpet av flyktningeboligen.

Prosjekt 825, Fiberutbygging Skaiå/Vatnestrøm

Det var satt av 1 mill. kr til fiberutbygging i 2015. Det ble benyttet 0,133 mill. kr. fordi prosjektene ikke krevde mer i 2015.

Prosjekt 860, Utvidelse av Skaiå barnehage

Skaiå barnehage ble utvidet med en ny uteavdeling, samt oppgradert med nytt personalrom, grupperom, kjøkken og avlastningsrom. Barnehagen hadde penger på et fond som også ble benyttet ifm utvidelsen.

Prosjekt 861, Iveland skole, utvidelse

Høsten 2015 startet arbeidet med utvidelse og oppgradering av Iveland skole innenfor en ramme på 25,5 mill. kr. Prosjektet er del 1 av en større planlagt utbygging.

Prosjekt 921, Utbedring av Ranestadvegen

Det ble nødvendig å utbedre Ranestadvegen etter at man hadde gjennomført oppgradering og sikring av bruene. Sikkerhetstiltakene krevde en større svingradius.

Prosjekt 984, FDV Vann/avløp

Det ble gjennomført flere FDV tiltak på vann og avløpsanlegget i kommunen.

Prosjekt 985 Lager uteseksjon - 2014

Arbeidet startet opp i 2013, og bygget ble tatt i bruk høsten 2014 innafor en kostnadsramme på 2,0 mill kr.

Prosjekt 987 Pumpestasjon Åkle - 2014

I forbindelse med bygging av 30 leiligheter på Åkle, var det behov for å bygge ny kloakkpumpestasjon. Som en del av pumpestasjonen, ble de etablert toalettanlegg for friområdet samt søppelrom til bedehuset. Anlegget ble tatt i bruk våren 2015.

Prosjekt 988 Utbygging Skaiå, grunnerverv, omlegging

I forbindelse med utvidelse av Iveland kraftverk, har kommunen inngått avtale om opparbeidelse av infrastruktur på Skaiå. Midlene som er brukt i inneværende år har gått grunnavståelse. Prosjektet vil ventelig avsluttes i løpet av 2016.

Prosjekt 989 Fjellsikring, Iveland skole - 2014

Arbeidet med rassikring av området mellom skolen og hallen er gjennomført innafor en kostnad på 0.249 mill kr.

Prosjekt 995 Demensavdeling bygdeheimen

Byggestart høsten 2015 innafor et budsjett på 60 mill kr, og ferdigstilles i slutten av 2016.

Prosjekt 996 Uteområde Åkle

I forbindelse med utvikling av Åkle, har kommunen inngått avtale om opparbeidelse av uteområde. Dette har vært nødvendig for å kunne ta området i bruk. Det er avsatt 0,85 mill kr til opparbeidelse, og en vil måtte påregne og avsette flere midler til å få området ferdigstilt i takt med utbyggingen av leilighetene.

Prosjekt 997 Sandlager Vatnestrøm - 2014

Det er bygget nytt sandlager til strøsand av private og kommunale veier på industriområdet. Prosjektet ble ferdigstilt august innafor en kostnadsramme på 1,328 mill kr.

Prosjekt 998 Inventar, mineraler Åkle - 2014

Iveland folkebibliotek åpnet i nye lokaler på Åkle november 2014, innenfor en kostnadsramme på 0,387 mill. kr.

Prosjekt 999 Gang- og sykkelvei Skaiå - 2014

For Gangs- og sykkelvei i området Skaiå er det benyttet 2 688 mill. kr som er finansiert av Agder Energi AS. Dette skal føres inn i investeringsregnskapet til Iveland kommune da kommunen overtar anlegget.

Prosjekt 1000, Jernbanespor Vatnestrøm

Det er regnskapsført 0,58 mill. kr til etablering av sidespor på Vatnestrøm. Det er søkt om støtte fra Jernbaneverket til tiltaket. Tiltaket beskrives som meget samfunnsnyttig.